

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2008 rd

Regeringens proposition om en andra tilläggsbudget för 2008

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 27 maj 2008 en proposition om en andra tilläggsbudget för 2008 (RP 63/2008 rd) till finansutskottet för beredning.

Tilläggsbudgetmotioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande tilläggsbudgetmotioner, som remitterats till utskottet den 3 juni 2008.

- TBM 1/2008 rd — Minna Sirnö /vänt: Anslag för utvecklingssamarbete (24.30.66)
- TBM 2/2008 rd — Bjarne Kallis /kd: Anslag för utvecklingssamarbete (24.30.66)
- TBM 3/2008 rd — Raimo Vistbacka /saf m.fl.: Anslag för fler domartjänster vid högsta domstolen (25.10.01)
- TBM 4/2008 rd — Raimo Vistbacka /saf m.fl.: Anslag för fler domartjänster vid högsta förvaltningsdomstolen (25.10.02)
- TBM 5/2008 rd — Raimo Vistbacka /saf m.fl.: Anslag för fler domartjänster vid andra domstolar (25.10.03)
- TBM 6/2008 rd — Minna Sirnö /vänt: Anslag för rättshjälpsbyråernas omkostnader (25.10.04)

- TBM 7/2008 rd — Raimo Vistbacka /saf m.fl.: Anslag för åklagarväsendets omkostnader (25.30.01)
- TBM 8/2008 rd — Minna Sirnö /vänt: Anslag för fängelsernas omkostnader (25.40.01)
- TBM 9/2008 rd — Merja Kyllönen /vänt: Anslag för Pelso fängelses omkostnader (25.40.01)
- TBM 10/2008 rd — Kari Rajamäki /sd m.fl.: Anslag för polisens omkostnader (26.10.01)
- TBM 11/2008 rd — Bjarne Kallis /kd: Anslag för polisens omkostnader (26.10.01)
- TBM 12/2008 rd — Veijo Puhjo /vänt: Anslag för att sysselsätta arbetslösa poliser (26.10.01)
- TBM 13/2008 rd — Raimo Vistbacka /saf m.fl.: Anslag för polisens omkostnader (26.10.01)
- TBM 14/2008 rd — Kari Rajamäki /sd m.fl.: Anslag för gränsbevakningsväsendets omkostnader (26.10.20)

FiUB 11/2008 rd — RP 63/2008 rd

- TBM 15/2008 rd — Pirkko Ruohonen-Lerner /saf m.fl.: Anslag för Nödcentralsverkets omkostnader (26.30.02)
- TBM 16/2008 rd — Kari Rajamäki /sd m.fl.: Anslag för Nödcentralsverkets omkostnader (26.30.02)
- TBM 17/2008 rd — Minna Sirnö /väntst: Anslag för rådgivning till invandrare (26.40.01)
- TBM 18/2008 rd — Kari Rajamäki /sd m.fl.: Ägarregleringar i fråga om universitetsfastigheter (28)
- TBM 19/2008 rd — Timo Soini /saf m.fl.: Slopät anslag för avräkning till Åland (28.80.30)
- TBM 20/2008 rd — Merja Kuusisto /sd m.fl.: Anslag för kostnaderna till följd av skottdramat i Jokela (28.90.32)
- TBM 21/2008 rd — Minna Sirnö /väntst: Anslag för universitetens basfinansiering (29.50.01)
- TBM 22/2008 rd — Jacob Söderman /sd m.fl.: Anslag för att klarlägga situationen för personer som internerades som barn 1944—46 (29.60.02)
- TBM 23/2008 rd — Markus Mustajärvi /väntst: Anslag för att säkerställa verksamheten vid Skogsforskningsinstitutets enheter i Kannus, Kolari och Punkaharju (30.60.01)
- TBM 24/2008 rd — Pentti Oinonen /saf m.fl.: Anslag till organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk (30.63.50)
- TBM 25/2008 rd — Raimo Vistbacka /saf m.fl.: Anslag för Lantmäteriverkets omkostnader (30.70.01)
- TBM 26/2008 rd — Toimi Kankaanniemi /kd m.fl.: Anslag för basväghållning (31.24.21)
- TBM 27/2008 rd — Pentti Oinonen /saf: Anslag för basväghållning (31.24.21)
- TBM 28/2008 rd — Katja Taimela /sd: Anslag för att reparera en väg i Finby (31.24.21)
- TBM 29/2008 rd — Matti Saarinen /sd m.fl.: Anslag för basväghållning (31.24.21)
- TBM 30/2008 rd — Markus Mustajärvi /väntst: Anslag för ombyggnad av vägen till Sokli gruva (31.24.21)
- TBM 31/2008 rd — Pentti Oinonen /saf m.fl.: Anslag för en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik längs stamväg 77 på sträckan Hamula—Kinnulanlahti i Maaninka (31.24.21)
- TBM 32/2008 rd — Jutta Urpilainen /sd: Anslag för en cirkulationsplats på hamnvägen i Karleby (31.24.21)
- TBM 33/2008 rd — Pentti Oinonen /saf m.fl.: Anslag för att reparera Hirvivaaravägen i Rautavaara (31.24.21)
- TBM 34/2008 rd — Pentti Oinonen /saf m.fl.: Anslag för att förbättra Rasikummuntie i Pyhäselkä (31.24.21)
- TBM 35/2008 rd — Pentti Oinonen /saf m.fl.: Anslag för att förbättra Kiparivägen i Rautavaara kommun (31.24.21)
- TBM 36/2008 rd — Pentti Oinonen /saf m.fl.: Anslag för att reparera vägen mellan Pentumäki i Rautavaara och Palonummi i Nilsä (31.24.21)

- TBM 37/2008 rd — Pentti Oinonen /saf m.fl.: Anslag till Mellersta Finlands vägdistrikt för ombyggnad av landsväg 637 på sträckan Tankolampi—Sumiainen (31.24.21)
- TBM 38/2008 rd — Pentti Oinonen /saf m.fl.: Anslag till en väg för gång-, cykel- och mopedtrafik på sträckan Kirkonkylä—Pappilanmäki i Rautavaara (31.24.21)
- TBM 39/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för ombyggnad och beläggning av vägar inom Mellersta Finlands vägdistrikt (31.24.21)
- TBM 40/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för att förbättra vägen mellan Keuruu och Etseri på sträckan Palvalampi—Liesjärvi—Myllymäki (31.24.21)
- TBM 41/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för planering, vägbyggnads- och förbättringsarbeten på Suomenselkävägen i Mellersta Finland (31.24.21)
- TBM 42/2008 rd — Matti Saarinen /sd m.fl.: Anslag för att påbörja reparationer på vägsträckan Kyrkslätt—Stensvik (31.24.76)
- TBM 43/2008 rd — Matti Saarinen /sd m.fl.: Anslag för ombyggnad av riksväg 25
- TBM 44/2008 rd — Matti Kangas /vänt: Anslag för en omfartsväg vid Vaajakoski tätort (31.24.78)
- TBM 45/2008 rd — Pentti Oinonen /saf m.fl.: Anslag till statsbidrag för enskilda vägar (31.25.50)
- TBM 46/2008 rd — Reijo Kallio /sd: Anslag för fördjupning av havsfarleden till Raumo (31.30.78)
- TBM 47/2008 rd — Matti Saarinen /sd m.fl.: Anslag för elektrifiering av bansträckan Hangö-Hyvinge (31.40.21)
- TBM 48/2008 rd — Pentti Tiusanen /vänt: Anslag för bangården i Kotolahti i Kotka (31.40.21)
- TBM 49/2008 rd — Pirkko Ruuhonen-Lerner /saf m.fl.: Anslag för reinvestering i basbanhållning (31.40.21)
- TBM 50/2008 rd — Sari Palm /kd m.fl.: Anslag för nya järnvägsöverbyggnader (31.40.21)
- TBM 51/2008 rd — Katja Taimela /sd: Anslag för att bevara konkurrenskraften i tågtrafiken mellan Åbo och Helsingfors (31.40.21)
- TBM 52/2008 rd — Matti Saarinen /sd m.fl.: Anslag för basbanhållningen (31.40.21)
- TBM 53/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för en grundläggande utredning av en järnväg mellan Haapamäki och Björneborg (31.40.21)
- TBM 54/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för en utredning om elektrifiering av banorna genom Haapamäki (31.40.21)
- TBM 55/2008 rd — Pentti Tiusanen /vänt: Anslag för att höja energistödet och återinföra det s.k. demonstrationsstödet (32.60.43)
- TBM 56/2008 rd — Pirkko Ruuhonen-Lerner /saf m.fl.: Anslag för den lokala arbetskraftsförvaltningens omkostnader (32.80.01)

FiUB 11/2008 rd — RP 63/2008 rd

- TBM 57/2008 rd — Reijo Kallio /sd m.fl.: Anslag för sysselsättnings- och utbildningsåtgärder samt speciella åtgärder (32.80.51)
- TBM 58/2008 rd — Markus Mustajärvi /vänt: Anslag för de arbetslösas frivilliga verksamhet (32.80.51)
- TBM 59/2008 rd — Tuula Väättäinen /sd m.fl.: Anslag för att avveckla anhopningen av besvärshandlingar vid besvärshandlingarna för social trygghet (33.01.03)
- TBM 60/2008 rd — Tuula Väättäinen /sd m.fl.: Anslag för att höja arbetsmarknadsstödet (33.20.52)
- TBM 61/2008 rd — Katja Taimela /sd: Anslag för att höja ersättningen för uppehälle i samband med arbetsmarknadsstödet (33.20.52)
- TBM 62/2008 rd — Tuula Väättäinen /sd m.fl.: Anslag för bättre psykoterapitjänster (33.30.60)
- TBM 63/2008 rd — Minna Sirnö /vänt: Anslag för arbetarskyddsdistriktens verksamhet (33.70.01)
- TBM 64/2008 rd — Pentti Tiisanen /vänt: Anslag för utredningsarbete i anslutning till miljöministeriets verksamhet (35.01.01)
- TBM 65/2008 rd — Minna Sirnö /vänt: Anslag till miljöcentralerna för miljötillsyn (35.01.02)
- TBM 66/2008 rd — Kari Rajamäki /sd m.fl.: Anslag till Finlands miljöcentral för omkostnader (35.01.04)
- TBM 67/2008 rd — Katja Taimela /sd: Anslag för grundkapital till en fond för skyddet av Östersjön (35.01.04)
- TBM 68/2008 rd — Kari Rajamäki /sd m.fl.: Utdelning av startbidrag ur Statens bostadsfond (35.20.60)
- TBM 69/2008 rd — Pentti Oinonen /saf m.fl.: Minskat anslag för amorteringar på statsskulden (37.01.94)
- TBM 70/2008 rd — Markus Mustajärvi /vänt: Minskat anslag för amorteringar på statsskulden (37.01.94)
- TBM 71/2008 rd — Pentti Tiisanen /vänt: Minskad nettoamortering på statsskulden (37.01.94)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts enligt sakinnehåll i alla finansutskottets delegationer.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 23 STATSRÅDET

99. Statsrådets övriga utgifter

25. *Förberedelser med anledning av märkesåret 1809* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås ett extra anslag på 1,2 miljoner euro. Utskottet konstaterar att anslaget täcker ett bilateralt skolprojekt mellan Finland och Sverige som Utbildningsstyrelsen genomför i samråd med bl.a. Kulturfonden för Finland och Sverige och Hanaholmens kulturcentrum för Sverige och Finland.

Huvudtitel 26 INRIKESMINISTERIETS FÖRVALT- NINGSOMRÅDE

10. Polisväsendet

01. *Polisväsendets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås ett tilläggsanslag på 5 657 000 euro, varav 3 miljoner euro för sysselsättning av arbetslösa polismän. Utskottet uttryckte redan i fjol sin oro över de arbetslösa polismännen (FiUB 5/2007 rd) och ökade då anslaget för att sysselsätta dem.

Tilläggsanslaget räcker till att ge 140 personer jobb under tiden 1.7—31.12.2008. Men redan i början av juni fanns det betydligt fler arbetslösa poliser, 213. De föreslagna extra peng-

arna är ett steg i rätt riktning, menar utskottet, men räcker inte till. Därför ökar utskottet momentet med 600 000 euro för sysselsättande av arbetslösa poliser.

Utbildningen och sysselsättningen av poliser bör ske systematiskt med invägning av pensioneringarna inom polisen. Utskottet är tillfreds med att polisens omkostnader ökas med 39 miljoner euro i rambeslutet för 2009—2012. Tack vare rambeslutet uppges polisernas jobbläge bli tydligt bättre redan i början av 2009.

Utskottet vill också fästa uppmärksamheten vid att polisförvaltningens projektpengar minskat. År 2005 utgjorde projektfinsieringen ca 7 procent, men i år bara ca 2 procent av den totala finansieringen. Det är ytterst kortsiktigt att gallra bort särskilt sådana utvecklingsprojekt som har effekter för informationsförvaltningen och brottsbekämpningen. Det är uttryckligen inom de här sektorerna där produktionsökande metoder står att finna.

Om man ser till brottsbekämpningens genomslag och kostnadseffektivitet har insatserna mot penningtvätt visat sig vara verkningsfulla. I fjol återfick centralkriminalpolisen till staten vinning av brott till ett belopp av 21 miljoner euro. Bekämpningen av ekobrott genererade merparten av dessa pengar.

Anmälningarna om misstänkta penningtransaktioner har ökat från ca 3 500 till över 17 000 under perioden 2005—2007. Men det nuvarande informationssystemet klarar inte av att analysera alla anmälningar. Kostnaderna för att bygga upp ett nytt penningtvättsregister uppges vara ca 200 000 euro. Med ett sådant register skulle centralkriminalpolisen med nuvarande personal kunna fullfölja lagens krav och klara det växande antalet anmälningar.

Den nya tekniken har frigjort resurser från observation till andra uppdrag. Med teknisk observation avses att man med en teknisk anordning avlyssnar en person, iakttar personen och registrerar informationen. Verksamheten kan göras

ännu effektivare t.ex. genom att automatisera dataöverföringen och integrera informationssystemen. Centralpolisen bedömer att omläggningen skulle kosta kring 200 000 euro.

Utskottet menar att det är angeläget att finansieringen av polisförvaltningens projekt tryggas och ökar momentet med 200 000 euro för ett nytt penningtväxtsregister och med 200 000 euro för utveckling av dataöverföringen och datahanteringen när det gäller teknisk observation. Stora besparingar kan uppnås med båda projekten.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett tillägg av 6 657 000 euro.

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

90. Stöd till kommunerna

32. Finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (fast anslag)

Momentmotiven föreslås bli kompletterade med att högst 1 miljoner euro av anslaget får användas för betalning av ett särskilt understöd till Nokia stad för de extra kostnader som föranletts av vattenledningsolyckan och högst 1 miljon euro för betalning av ett särskilt understöd till Tusby kommun för de extra kostnader som föranleds av skottdramat i Jokela skolcentrum. Några extrapengar föreslås inte under momentet.

De ekonomiska nyckeltalen för Nokia och Tusby kommuner uppfyller inte villkoren i 13 § i lagen om statsandelar till kommunerna och det är orsaken till att motiven måste kompletteras med anslagets ändamål.

Utskottet anser det motiverat att Nokia och Tusby kommuner kan beviljas ett särskilt understöd på grund av de nämnda händelserna. Men i och med att regeringen inte föreslår något tilläggsanslag, minskar understöden andra kommuners möjligheter att få finansieringsunder-

stöd enligt prövning. Efter hand som kommunekonomin förbättrats har behovet av understöd enligt prövning minskat, låt vara att anslagsbehovet mätt enligt ansökningar fortfarande är större än resurserna medger. I fjol t.ex. anhöll 143 kommuner om finansieringsstöd enligt prövning; i 49 fall bifölls ansökan. Årets finansieringsunderstöd ska sökas senast den 31 augusti och finansministeriet fattar beslut om fördelningen mot slutet av året.

När kommunernas slutliga bokslutsuppgifter för 2007 är klara och prognoserna för kommunekonomin uppdaterats gäller det att göra en bedömning av om anslaget räcker till, poängterar utskottet. Om ett tilläggsanslag behövs, ska detta tas in i en tilläggsbudgetproposition på hösten.

Tilläggsbudgetförfarandet är i sig ett befogat och lämpligt sätt att ersätta överraskande kostnader till följd av katastrofer, menar utskottet. En arbetsgrupp tillsatt av social- och hälsovårdsministeriet behandlar i en rapport från 2006 (SHM:s rapporter 2006:63) bl.a. behovet av en katastroffond. Arbetsgruppen ansåg att det inte finns något som talar för en katastroffond utan att de extrakostnader som en potentiell katastrof orsakar social- och hälsovården omfattas av kommunernas statsandel och att kostnaderna i förkommande fall kan ersättas genom anslag i en tilläggsbudget. Utskottet menar att det inte behövs några nya finansieringsmodeller utan att extraunderstöd till följd av katastrofer är typiska oförutsedda utgifter som ska finansieras genom en tilläggsbudget.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖR- VALTNINGSOMRÅDE

60. Vetenskap

02. Arkivverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Regeringen föreslår ett tilläggsanslag på 400 000 euro för arkivverkets omkostnader för

ett forskningsprojekt om interneringar. Projektet ska utreda de tyska och ungerska medborgarnas ställning i de interneringar som genomfördes i Finland under andra världskriget och åren därefter. Enligt uppgifter som utskottet fått om utredningsbehovet är tilläggsanslaget ganska stort. Det bör också utredas om anslaget kunde användas till betalning av en engångsersättning till de internerades barn på samma sätt som ersättning betalats till exempelvis partisanoffer. Anslagsändringarna kunde då göras i årets sista tilläggsbudget.

Momentets slutsumma förändras inte till följd av det ovan konstaterade.

80. Konst och kultur

08. Omkostnader för Institutet för Ryssland och Östeuropa (reservationsanslag 2 år)

Institutet för Ryssland och Östeuropa har beviljats 843 000 euro för omkostnader. När beslut fattades om årets budget kände man inte till att Senatfastigheter kommer att höja hyrorna rejält från mars 2008. Regeringen har inte förslagit några tilläggspengar för hyreshöjningen. Om ett tilläggsanslag inte beviljas kommer hyresbetalningarna att göra det svårt för institutet att slutföra den översyn av verksamheten som kommit en god bit på vägen. Utskottet hänvisar också till sitt betänkande om budgetpropositionen för 2007 och kommentarerna där under moment 29.80.28 (FiUB 41/2006 rd — RP 122/2006 rd, RP 265/2006 rd).

Utskottet ökar momentet med 44 000 euro.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett tillägg av 79 000 euro.

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

63. Forststyrelsen

50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Fiske och fiskförädling är viktiga näringar i och kring de konstgjorda sjöarna Lokka och Porttipahta, men problemet för yrkesfiskarna har varit att sik- och gäddfångsterna minskat kraftigt. Men genom vård av fiskevattnen kan man bidra till att rädda arbetsplatserna inom yrkesfisket, fiskförädlingen och fisketurismen. Utskottet ökar momentet med 50 000 euro för utfiskning av skräpfisk i de konstgjorda sjöarna Lokka och Porttipahta.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett tillägg av 282 000 euro.

70. Infrastruktur för fastigheter och geografisk information

40. Utgifter för understödjande av fastighetsförvaltning (förslagsanslag)

Trots att gårdsarealen ökat fortsätter splittringen av gårdsbruk. Detta har i sin tur lett till ökad efterfrågan på ägoregleringar. Som fastighetsstrukturen ser ut i dag färdas folk kors och tvärs mellan gårdarna, vilket inte bara ger upphov till extra kostnader och klimatutsläpp utan även äventyrar trafiksäkerheten.

Ett nyskifte består av två element: omreglering av skiftena vid en lantmäteriförrättning och genomförande av grundliga förbättringar där man gör de ändringar i dränerings- och vägnätet som den nya skiftesindelningen kräver.

För i år finns ett avsatt 6 miljoner euro för stöd till fastighetsförrättningar, men det räcker inte till för att nyskiften ska kunna genomföras snabbt. Man har varit tvungen att avbryta och senarelägga projekt. Samtidigt skjuts också de be-

sparingar i produktionskostnader och andra positiva effekter som uppnås genom projekten på framtiden. Utskottet ökar momentet med 600 000 euro för stöd till pågående nyskiftesförrättningar.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett tillägg av 1 000 000 euro.

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

24. Vägförvaltningen

21. Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)

För att förbättra virkesförsörjningen ökas anslaget för förbättringar inom basväghållningen med ca 41 miljoner euro. Av den summan går 39,8 miljoner euro till momentet för basväghållning och ca 1,5 miljoner till moment 32.50.63 Kajalands utvecklingspengar. Tilläggen ingår i rambeslutets finansieringspaket för virkesförsörjning, där finansieringen av basväghållning ökas med 72 miljoner euro och anslaget för bidrag till enskilda vägar höjs med 30 miljoner euro fram till 2012. Av de pengar för basväghållning som ingår i ramarna för den pågående valperioden avsätts en del för att trygga virkesförsörjningen.

Det är utmärkt, menar utskottet, att extraresurser avsätts för reparation av det sekundära vägnätet som anlitas av virkestransporter. För att resurserna ska bli effektivt utnyttjade är det viktigt att reparationsarbetena och anslagsanvändningen bereds i samråd med skogssektorn och att reparationerna görs på de rutter som bäst tjänar virkesförsörjningen.

Men det bör observeras att finansieringen för vägnätet i övrigt minskar när tilläggsfinansieringen i sin helhet och en del av de pengar som redan ingår i ramarna avsätts för reparation av det sekundära vägnät som används för virkes-

transporter. När då också kostnadsnivån har stigit kraftigt, blir man tvungen att dra ner på bl.a. regionala investeringar och reparation av broar och beläggningar. Som utskottet påpekat tidigare (FiUU 5/2008, FiUB 9/2008) råder anslagsnivån i rambeslutet inte bot på eftersläpningen i finansieringen; tvärtom är det uppenbart att finansieringen av basväghållningen måste höjas.

Enligt den trafikpolitiska redogörelsen kommer staten att företrädesvis gå in för principen om räntefri efterfinansiering när det gäller byggandet av trafikförbindelser för viktiga gruvprojekt. Utskottet anser det viktigt att beslut om att den principen ska gälla för byggande av trafikförbindelser i samband med gruvprojektet i Kevitsa fattas så snart arbets- och näringsministeriet i enlighet med gruvlagen utmålslagt projektet.

40. Banförvaltningscentralen

21. Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

För att trygga virkesförsörjningen ökas anslaget för basbanhållningens reinvesteringar med 9 miljoner euro som ska användas för att förnya överbyggnaden på sträckan Porokylä—Vuokatti. För större tillgång på virke ökas anslagen för basbanhållning med 57 miljoner euro fram till 2012. Dessutom anslås en del av de pengar för basbanhållningen som ingår i den pågående valperiodens ramar för reparation av banavsnitt som virkesförsörjningen behöver.

I och med att anslagsökningarna och en del av ramfinansieringen avsätts för att reparera banavsnitt som behövs för virkesförsörjningen minskar reinvesteringarna i bannätet i övrigt. Under de senaste åren har ca 160 miljoner euro använts för reinvesteringar i bannätet, men under ramperioden kommer det på årsnivå att finnas bara ca 125 miljoner euro för annat än lågtrafikerade banavsnitt och virkesförsörjningsinvesteringar. En ytterst kraftig stegring i kostnadsnivån förvärrar läget ytterligare. Priset på räler har exempelvis fördubblas under de fyra senaste åren.

Utskottet anser att anslagen för basbanhållningen måste hålla en sådan nivå att bannätet

inte försämrats utan är i sådant skick att det klarar av en intensivare trafik. Också med tanke på t.ex. gruvprojekten i Kolariorrådet och Talvi-vaara måste bankonstruktionerna fås i skick innan transporterna inleds.

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Företagspolitik

46. *Innovationsstöd för skeppsbyggnad* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås 18 miljoner euro för innovationsstöd för skeppsbyggnad. Anslaget får användas bl.a. för utvecklande och planering av en ny fartygstyp. Fem EU-länder betalar innovationsstöd för skeppsbyggnad efter att ha fått tillstånd till det av kommissionen.

Utskottet pekade på möjligheterna att ta i bruk ett innovationsstöd redan i sitt betänkade om 2006 års budget (FiUB 45/2005 rd). Utskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen vidtagit åtgärder för att ta i bruk stödet. Men stödet får inte bli något varvsstöd, utan det ska användas till att stödja innovationer som rör skeppsbyggnadsindustrin och som förbättrar det särskilda kunnandet inom branschen och främjar branschens konkurrenskraft.

60. Energipolitik

Enligt budgeten för 2008 får energistöd beviljas i år till ett belopp av högst 25,1 miljoner euro. Stödet beviljas av arbets- och näringsministeriet och arbetskrafts- och näringscentralerna. Anslagsläget lär redan nu vara ganska dåligt med tanke på efterfrågan. Arbetskrafts- och näringscentralerna har fortfarande ca 8 miljoner euro att röra sig med, men arbets- och näringsministeriet har gjort slut på nästan hela sin beviljningsfull-

makt: ungefär 3,6 miljoner euro är allt som återstår. De stödansökningar ministeriet just nu behandlar skulle kräva ca 35 miljoner euro.

Regeringen föreslår inget extra anslag i tilläggsbudgeten, eftersom meningen är att avgöra frågan i samband med höstens klimat- och energistrategi.

EU:s och Finlands energi- och klimatpolitiska mål utgör en stor utmaning. De kräver omfattande investeringar i förnybar energi före 2020, då den förnybara energins andel ska utgöra 38 procent av slutenergiförbrukningen i Finland.

Utskottet konstaterar att den tid som ges för att uppnå de klimatpolitiska målen är mycket kort jämfört med energiinvesteringarnas långa tidsspann. Därför är det viktigt att skynda på med åtgärder som främjar användningen av förnybar energi och ta hänsyn till behovet av anslag för energistöd och eventuella andra stöd redan i nästa års budget.

70. Fullföljandet av EU:s strukturfondsprogram

Anslagen för EU-strukturfondsprojekt under programperioden 2007—2013 minskas med 50 miljoner euro för att projektstarten fördröjts.

Kommissionen godkände hösten 2007 programmen för Fastlandsfinland under den nya programperioden. Den nya perioden förde med sig utökade administrations- och tillsynsskyldigheter. Dessutom har uppbyggnaden av det nya systemet för administrering av fonderna tagit längre tid än beräknat. Enligt information till utskottet går informationssystemet redan delvis att använda, och från augusti—september kan administreringen av medlen helt och hållet skötas med hjälp av det.

Utskottet menar att den nya programperioden kommit igång oskäligt långsamt. För regionerna är detta beklagligt, eftersom projekten spelar en viktig roll för deras utveckling. Utskottet framhåller att beslutsprocessen måste snabbas upp över hela linjen och informationssystemet bli helt klart innan hösten.

Huvudtitel 33
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Förvaltning

03. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)

Momentet ökas med 432 000 euro och av den summan avsätts 220 000 för löner och andra omkostnader för att avveckla anhopningen av ärenden i besvärsnämnden för social trygghet.

Besvärsnämnden är helt överlupen av arbete. I början av mars låg 28 000 väckta ärenden i nämnden och den genomsnittliga handläggningstiden var ungefär 13 månader. Med de resurser nämnden nu förfogar över kan man räkna med att behandlingstiderna blir ännu längre.

Riksdagen godkände den 10 juni 2008 en proposition om ändring av lagen om besvärsnämnden för social trygghet (RP 58/2008 rd) vars syfte är att korta ner handläggningstiderna och därigenom förbättra de ändringssökandes rättssäkerhet. Social- och hälsovårdsutskottet konstaterade i sitt betänkande (ShUB 8/2008 rd) att lagändringen och de extra resurserna inte ensamma räcker till för att lösa problemen med det stora antalet ärenden och överbelastningen av nämnden. Social- och hälsovårdsutskottet underströk att handläggningstiderna måste kunna förkortas betydligt snabbare.

Finansutskottet framhåller att man framöver noga bör ge akt på hur ändringarna i lagstiftningen och de nu aktuella tilläggsresurserna påverkar handläggningstiderna. I förekommande fall gäller det att vidta ytterligare åtgärder för att korta ned tiderna och låta exempelvis en utomstående expert bedöma arbetsprocesserna och arbetsmetoderna.

Huvudtitel 35
MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Miljöförvaltningens omkostnader

04. Finlands miljöcentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)

EU:s nya kemikalieförordning Reach (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006) trädde i kraft den 1 juni 2007. Förfarandena enligt förordningen samordnas och administreras av Europeiska kemikaliemyndigheten, men även medlemsstaternas behöriga myndigheter (hos oss Finlands miljöcentral och Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral) har ålagts nya uppgifter.

Finlands miljöcentral uppges inte ha tillräckligt med resurser för att på ett tillfredsställande sätt kunna sköta bl.a. den information och utbildning för företag och myndigheter som förordningen kräver eller delta i kemikaliemyndighetens kommittéer. Uppgifterna bedöms kräva fyra personer till, dvs. ett tilläggsanslag på 200 000 euro.

Utskottet konstaterar att förordningens mål om säker användning av kemikalier och kemikalieindustrins konkurrenskraft bör nås och att medlemsstaterna måste fullfölja de skyldigheter som ålagts dem. Det är därför viktigt att tillrätta-lägga situationen med det snaraste.

Även lagen om växtskyddsmedel (1259/2006), som trädde i kraft den 1 januari 2007, har gett Finlands miljöcentral mer arbete. Miljöcentralen ska lämna utlåtande till Livsmedelssäkerhetsverket om förutsättningarna för godkännande när det gäller ett preparats miljörisiker. Genom den nya lagen avgiftsbelades granskningen av ansökningar med den konsekvensen att preparatansökningar lämnades in i stora mängder innan lagen trädde i kraft. Miljöcentralen bedömer att utan extraresurser räcker det 3—5 år att beta av anhopningen.

Utskottet är oroligt för att den långsamma handläggningen hindrar mindre miljöskadliga

produkter från att komma ut på marknaden. Enligt information till utskottet kan miljöcentralen klara av anstormningen av ärenden under 2009 om den får 4,5 årsverken till, dvs. 300 000 euro.

20. Samhällen, byggande och boende

60. Överföring till statens bostadsfond

För att öka utbudet av hyresbostäder föreslår regeringen ett tidsbundet startbidrag. Startbidraget, som uppgår till 10 000 euro per bostad, beviljas för att uppmuntra till byggande av andra räntestödsbostäder än sådana som är avsedda för grupper med särskilda behov.

Regeringen föreslår att det tidsbundna startbidraget ska till i bruk i de 14 kommuner som bildar Helsingforsnejden (Borgnäs, Esbo, Grankulla, Helsingfors, Hyvinge, Kervo, Kyrkslätt, Mäntsälä, Nurmijärvi, Sibbo, Träskända, Tusby, Vanda och Vichtis). Staten har ingått en avsiktsförklaring med kommunerna om att öka tomt- och bostadsutbudet och trygga dels tillgången till arbetskraft, dels näringslivets konkurrenskraft.

Det tidsbundna startbidraget är ett bra försök, menar utskottet. Om det utfaller väl bör bidraget utvidgas även till andra tillväxtcentrum där det råder brist på hyresbostäder.

Huvudtitel 37

MINSKNING AV STATSSKULDEN

01. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

94. Nettoamorteringar och skuldhantering (förslagsanslag)

Momentet minskas med 1 694 000 euro. Minskningen beror på de tillägg som föreslagits under andra huvudtitlars utgiftsmoment.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett tillägg av 632 061 000 euro.

SAMMANFATTNING

Regeringen föreslår i sin proposition att inkomsterna ökas med 999 325 000 euro, att anslagen (utan minskningen av statsskulden) ökas med 365 570 000 euro och att statsskulden minskas med ytterligare 633 755 000 euro.

Utskottet har ökat anslagen med 1 694 000 euro, och i analogi härmed minskat anslaget under moment 37.01.94 (Nettoamorteringar och skuldhantering).

Efter de föreslagna ändringarna är de budgeterade inkomsterna och anslagen i år med beaktande av den ordinarie budgeten och den första och andra tilläggsbudgeten 46 521 000 000 euro.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med hänvisning till det ovan relaterade och i övrigt omfattande propositionernas motiv föreslår finansutskottet

att förslaget till en andra tilläggsbudget för 2008 godkänns i enlighet med

propositionen med ovan relaterade ändringar,

att tilläggsbudgetmotionerna TBM 1—71/2008 rd förkastas och

FiUB 11/2008 rd — RP 63/2008 rd

*att tilläggsbudgeten tillämpas från den
1 juli 2008.*

Helsingfors den 12 juni 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Christina Gestrin /sv
Pertti Hemmilä /saml
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /cent
Esko Kiviranta /cent
Jari Koskinen /saml
Mikko Kuoppa /vänst
Mika Lintilä /cent
Olli Nepponen /saml
Kirsi Ojansuu /gröna
Heikki A. Ollila /saml
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Petri Salo /saml

Pia Viitanen /sd
ers. Esko Ahonen /cent
Reijo Kallio /sd
Matti Kauppila /vänst
Inkeri Kerola /cent
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Lauri Kähkönen /sd
Reijo Paajanen /saml
Aila Paloniemi /cent
Antti Rantakangas /cent
Eero Reijonen /cent
Kimmo Sasi /saml
Johanna Sumuvuori /gröna
Jutta Urpilainen /sd
Tuula Väättäin /sd
Ulla-Maj Wideroos /sv

Sekreterare i delegationerna var

utskottsråd Hellevi Ikävalko
utskottsråd Maarit Pekkanen

utskottsråd Mari Nuutila
utskottsråd Marjo Hakkila

RESERVATION 1 /kd

Allmän motivering

I den andra tilläggsbudgeten för 2008 uppskattar regeringen att inkomsterna kommer att öka med cirka 999 miljoner euro. Ränteintäkter och intäktsföring av vinst står för ungefär 354 miljoner euro och överskott från lån för 560 miljoner euro. Regeringen föreslår ett tillskott på knappt 634 miljoner euro för nettoamorteringar på statskulden och skuldhantering.

Den summa som går till statsskulden skulle kunna användas för att ingripa i många missförhållanden i samhället. Särskilt polisen behöver mer anslag för att bekämpa och utreda brott. I fråga om anslagen för utvecklingssamarbete kommer vi nu igen inte att kunna nå de internationella målen.

Det finns inga ekonomiska hinder för att rätta till det här. Nedan tar jag i detalj upp varför vi nu bör göra något åt de ovannämnda problemen och vissa andra problem. Samtidigt föreslår jag också en minskning i tilläggsbudgeten.

Under det innevarande budgetåret har råoljepriset lett till att bränslepriserna stigit. Det har lett till särskilt stora ekonomiska svårigheter för företagen i transportbranschen.

Därför föreslår jag följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen genast vidtar åtgärder för att underlätta läget för företag i transportbranschen.

Detaljmotivering**ANSLAG****Huvudtitel 24****UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE****30. Internationellt bistånd*****66. Egentligt bistånd (reservationsanslag 3 år)***

I Europeiska rådet 2005 åtog sig Finland att höja sitt biståndsanslag till EU-ländernas minimimål, dvs. 0,51 procent av BNI senast 2010, och till FN:s mål 0,7 procent senast 2015. De här målen skrevs senast in i regeringens utvecklingspolitiska program som godkändes i slutet av 2007. Också riksdagens utrikesutskott har upprepade gånger i sina utlåtanden (bl.a. UtUU 3/2008 rd) sett det som viktigt att Finland fullgör sina biståndsåtaganden enligt programmet.

För att vi ska kunna leva upp till vårt åtagande i Europeiska rådet måste vi enligt ett meddelande från utrikesministeriet lägga till ca 50 miljoner euro för 2010 i ramarna för statsfinanserna 2009—2012. I budgeten för innevarande år bör vi lägga till 26 miljoner euro för att få anslagen att öka stadigt enligt målet.

Med stöd av det som anförs ovan och med hänvisning till TBM 2/2008 rd föreslår jag

att moment 24.30.66 ökas med 26 000 000 euro för egentligt bistånd.

99. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

21. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)

Under punkt 9 i dispositionsplanen för momentet föreslås ett tillägg på 105 000 euro (i reserv för merutgifter för pågående operationer eller för förlängning av dem, för eventuella nya fredsbevarande operationer samt för andra utgifter för den fredsbevarande verksamheten).

Den fredsbevarande verksamheten är mycket viktig, inte minst för lokalbefolkningen vars liv tryggas av de finländska fredsbevararna, men också för de finländska personalen som får utökad yrkeskompetens tack vare sitt arbete ute på fältet. Det är viktigt att budgetera medlen rätt så att de styrkor som sänts ut från Finland har tillräckliga resurser för det arbete de ska utföra. Man måste också förbereda sig på oväntade utgifter.

En dålig motivering för anslagen är däremot att just den summan råkar frigöras på annat håll, i det här fallet under punkt 2 i dispositionsplanen. Under den punkten fanns det pengar för en operation i Sudan, men den operationen blev inte genomförd.

När summan överfördes var det inte ens fråga om någon säker utgift, för punkt 9 i dispositionsplanen är avsedd att säkerställa att oväntade utgifter inte medför problem för pågående operationer eller operationer som ska starta. När det nu finns en hel del människor som behöver olika slags hjälp i samhället är det fel att avdela extra pengar för verksamhet där de inte nödvändigtvis blir använda.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att moment 24.99.21 minskas med 105 000 euro under punkt 9 i dispositionsplanen.

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Polisväsendet

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Den internationella brottsligheten har gjort sig påmind i Finland i allt större utsträckning. Följden är att det blivit allt svårare att utreda brotten och att det går åt ett stort antal arbetstimmar till det. Ju tidigare man lyckas utreda eller rentav förebygga brott, desto mer statsmedel sparar man. År 2007 beslagtogs centralkriminalpolisen brottsvinning på totalt 21 miljoner euro, varav största delen kom från undersökningen av ekonomiska brott.

Ett annat särskilt skäl till att polisen behöver mer pengar är att undersökningen av dna-bevis ökar. Med hjälp av dna-bevis har man kunnat utreda brott som annars sannolikt inte kunnat utredas. Att man lyckas utreda fler brott och att dna-undersökningar är dyra leder till att det går åt allt mer pengar för ändamålet.

Om anslaget för utveckling minskar flera år i rad kan det i framtiden inverka på resultaten inom centralkriminalpolisen och också inom andra polisenheter.

Med stöd av det ovan sagda föreslår jag

att moment 26.10.01 ökas med 2 000 000 euro till polisen för att underlätta brottsutredningarna.

Huvudtitel 31**KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS
FÖRVALTNINGSOMRÅDE****24. Vägförvaltningen***21. Basväghållning (reservationsanslag 2 år)*

I budgetpropositionen avdelas bara ett obetydligt höjt anslag för underhåll och ombyggnad av landsvägar. Underhållet av vägarna av lägre klass kommer att bli lidande. Den höjda kostnadsnivån ställer till med ytterligare problem. De sekundära vägarna är en viktig del av vägnätet. De är till nytta för en stor del av befolkningen och också för näringslivet. I synnerhet blir virkestransporterna lidande. Trafiksäkerheten riskeras allt mer på grund av vägarnas dåliga skick.

Anslaget för basväghållning bör ökas med 30 000 000 euro. Det här tillskottet säkerställer ett skäligt underhåll.

Med stöd av det som anförs ovan och med hänvisning till TBM 26/2008 rd föreslår jag

*att moment 31.24.21 ökas med
30 000 000 euro för basväghållning.*

40. Banförvaltningscentralen*21. Basbanhållning (reservationsanslag 2 år)*

Bannätets skick är till vissa delar rätt kritiskt. Dåliga banor innebär större säkerhetsrisker vid

transporter samtidigt som det blir allt svårare för tågen att hålla tidtabellerna. Många banavsnitt är nu belagda med trafikbegränsningar och det är möjligt att antalet trafikbegränsningar kommer att öka kraftigt. Eftersom olika delar av järnvägsnätet är beroende av varandra orsakar trafikbegränsningarna problem för hela huvudbannätet. Detta leder också till sämre kundservice och konkurrenskraft för järnvägarna.

Det räcker inte med att utveckla bannätet utan nätet måste också i framtiden täcka hela landet. Budgetmedel måste riktas till banunderhåll och reparationsinvesteringar så att Banförvaltningscentralen utifrån en fastlagd plan har möjlighet att hålla dels huvudbanorna, dels banor med mindre trafik i trafikerbart skick.

För godstransporternas del innebär de dåliga banorna att viktbegränsningarna försvårar t.ex. virkestransporter. På detta sätt försämras villkoren för de företag som skulle vara beredda att utnyttja järnvägen för godstransporter. Om däremot godstransporterna kunde ökas skulle järnvägen bli ett konkurrenskraftigt transportalternativ. Bannätets dåliga skick leder småningom till att industritransporterna, men också persontrafiken, i allt högre grad flyttas över på landsvägarna, som också de är överbelastade och i dåligt skick.

Med stöd av det som anförs ovan och med hänvisning till TBM 50/2008 rd föreslår jag

*att moment 31.40.21 ökas med
15 000 000 euro för nya järnvägsöverbyggnader.*

Helsingfors den 12 juni 2008

Bjarne Kallis /kd

RESERVATION 2 /sd

Allmän motivering

Regeringen tog i årets andra tilläggsbudget inte tag i några betydande samhälleliga problem och föreslog inte heller mer anslag för att åtgärda problemen.

Genom sin tilläggsbudget borde regeringen ha förbättrat t.ex. bidrag och tjänster till barnfamiljer och tjänsterna för äldre. Det krävs snabba förbättringar i den sociala tryggheten. Vi föreslog klara förbättringar i vår reservation till betänkandet om budgeten 2008: vi var färdiga att satsa betydligt mer pengar på att förbättra kommunernas välfärdstjänster och på att hjälpa upp barnfamiljernas situation, t.ex. genom att höja barnbidraget för det första barnet och utkomststödet grunddel för barn. Vi fick inte regeringspartierna med bakom våra förslag. Regeringen föreslår inte ens i sina tilläggsbudgetpropositioner något finansiellt tillskott till de kommunala tjänsterna, trots att behovet är helt uppenbart för alla och envar. Nivån på t.ex. utkomststödet och arbetsmarknadsstödet kommer inte heller att höjas. Tvärtom bidrar regeringen med sina åtgärder till instabilitet och ojämlikhet genom att driva på inflationen och höja avgifterna för offentliga social- och hälsovårdstjänster. Också därför måste pensionernas köpkraft förbättras genom indexjusteringar två gånger om året.

Vi siktar på full sysselsättning. Alla människor i arbetsför ålder ska ha möjlighet till heltidsjobb som det går att leva på. Beskattningen och den sociala tryggheten ska uppmuntra till arbete och sysselsättningen ska primärt stödjas genom en aktiv arbetskraftspolitik. Funktionshindrades möjligheter att få arbete ska förbättras. Det behövs mer resurser till för en aktiv arbetskraftspolitik och de måste få större genomslag. Arbetsmarknaden måste bli mer flexibel för dem som arbetar.

VR har i sina interna riskanalyser pekat på den försummade upprustningen av banor som en av de största riskerna. Det betyder sämre punktlighet i trafiken och ökade trafikbegränsningar.

Det räcker inte med enskilda investeringar i utveckling av bannätet, när man samtidigt försummar att förbättra servicen på bannätet i övrigt. Ett bannät i dåligt skick betyder också säkerhetsrisker, däribland det stora antalet plankorsningar.

Under de senaste åren har kostnaderna för vägnätsunderhåll ökat med omkring 25—30 miljoner euro om året och finansieringen av basbanshållningen i rambeslutet räcker inte till ens för att täcka kostnadsökningen. Det sekundära vägnätet blir allt sämre och vägskadorna ökar fortsatt. Tillägget för väghållning ska till stor del gå till att trygga den i och för sig viktiga virkesförsörjningen för skogsindustrin på det sekundära vägnätet. Det innebär ändå att om resurstillskottet huvudsakligen går till grusvägar i det sekundära vägnätet, kommer väghållningen att ställas inför problemet hur underhållet av alla andra vägar och broar ska säkerställas.

Staten, kommunerna och byggherrarna måste målmedvetet genom gemensamma åtgärder öka utbudet av förmånliga hyresbostäder och bostadstomter och även väga in de bostadslösas situation. Det går att öka utbudet av bostäder till skäliga priser genom att sänka boendekostnaderna, ge familjerna bättre valmöjligheter, bidra till en sammanhållen samhällsstruktur och hundra uppkomsten av flaskhalsar i sysselsättningen.

I de program för den inre säkerheten som upprättats både medan socialdemokraterna satt i regeringen och under pågående valperiod konstateras det att den ökade marginaliseringen är en av de största riskerna för den inre säkerheten. Därför lyfts förebyggande insatser för att motarbeta brott och störningar fram i båda programmen. Det behövs beslutsamma och målmedvetna åtgärder för att minska skillnaderna i inkomster och välfärd. Men regeringen tar inga krafttag för att förebygga marginalisering, för den satsar inte tillräckligt på att förbättra och utveckla välfärdstjänsterna, den sociala tryggheten och en beskattning som skulle jämna ut inkomstskill-

naderna. I kombination med en hög sysselsättning skulle de här åtgärderna vara det effektivaste sättet att främja en stabil välfärdsökning och minska den ekonomiska och sociala ojämlikheten.

I Finland beräknas skador och bortfall på grund av grå ekonomi och ekobrottslighet totalt ligga över 5 miljarder euro per år. Den grå ekonomin och ekobrottsligheten är mestadels, till ca 90 procent, osynlig dold brottslighet. Missbruk av utländsk arbetskraft utgör ett centralt element i den grå ekonomin. I ett regionalt perspektiv är problemet hos oss koncentrerat speciellt till huvudstadsregionen, men det har förgreningar i närområdena.

Den sittande regeringen har inte heller gjort nödvändiga satsningar på att bekämpa den grå ekonomin; tvärtom försummar den att se till att det finns nödvändiga resurser för arbetskraften, arbetarskyddsdistrikten och polisen, som behövs t.ex. för att bekämpa den grå ekonomin. Regeringen har också satt stopp för de lagstiftningsreformer som förutsatts i det fjärde programmet för bekämpning av ekobrottslighet. Finansministeriet, justitieministeriet och arbets- och näringsministeriet har inte gjort sitt.

Regeringen korrigerar inkomstposterna i den riktning som socialdemokraterna pekade ut i höstas. I årets skuggbudget föreslog vi att de ökade utgifterna ska finansieras med högre skatte- och ränteinkomster än vad regeringen velat och med inkomstförda vinster. Enligt våra beräkningar skulle det ha gett 460 miljoner euro mer i skatteinkomster än regeringens budgetproposition. Nu korrigerar regeringen själv de beräknade skatteinkomsterna i tilläggsbudgeten med 439 miljoner euro netto. Ränteinkomsterna och den inkomstförda vinsten skrivs upp med 354 miljoner euro. Avkastningsinkomsterna från statsbolagen skrivs upp med 162 miljoner euro, Finlands Banks intäktsföring med 100 miljoner euro och statens ränteinkomster av insättningar med 48 miljoner euro. Vi föreslog redan i höstas 120 miljoner euro mer i avkastningsinkomster, 50 miljoner euro i Finlands Banks intäktsföring och 50 miljoner euro i ränteinkomster, alltså sammanlagt 220 miljoner euro mer än i regering-

ens budget för i år. Vi var alltså redan i höstas för en mer ansvarsfull, öppnare och mer balanserad budgetpolitik än regeringen.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Polisväsendet

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Socialdemokraterna föreslog 10 miljoner euro i extra medel för polisväsendets omkostnader i budgeten för 2008. I de föreliggande andra tilläggsbudgetpropositionen föreslås 5 657 000 euro i extra anslag för lönepolitiska utvecklingsåtgärder. Inte minst lokalpolisens insatser för medborgarnas säkerhet kräver det anslagstillskott på 10 miljoner euro till polisen som föreslogs under den föregående regeringen. Regeringens sätt att driva igenom produktivhetsprogrammet tillspetsar problemen inom polisen och gör det omöjligt att korrigera dem med små anslagstillskott.

För att säkra Centralkriminalpolisens möjligheter att göra laboratorie- och dna-undersökningar kräver redan det ett särskilt extra anslag på 800 000 euro. Det måste en extra satsning till också för att säkerställa och förbättra bekämpningen av ekobrottslighet och grå ekonomi, men de har inte beaktats i tilläggsbudgetpropositionen.

Vi föreslår således

att moment 26.10.01 ökas med 2 400 000 euro för polisens omkostnader.

20. Gränsbevakningsväsendet*01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

Förvaltningsutskottet yrkade i sitt utlåtande (FvUU 15/2007 rd) om statsbudgeten för 2008 på att gränsbevakningsväsendet kompenseras fullt ut för merkostnaderna för överföringen av ägarförvaltningen av fastighetsförmögenheten för att verket ska kunna utföra sina uppgifter på behörigt sätt. I kostnadsberäkningarna ska de ökade lokalkostnaderna givetvis räknas in. Omkostnadsanslagen måste kunna användas också för renovering av fastigheter ute på öar och utgifter för nybyggen. I kapitalhyran till Senatfastigheter ska också ingå renoveringar för att underhålla fastighetsförmögenheten. Men i regeringens tilläggsbudgetproposition för 2008 finns ingen fullt ut kompensation för ökade kostnader för ägarförvaltning av fastighetsförmögenheten.

Vi föreslår således

att moment 26.20.01 ökas med 500 000 euro för gränsbevakningsväsendets omkostnader.

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna*02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

Propositionen tar enbart hänsyn till behovet av tilläggsanslag för en övergång av lönesystemen och lönepolitiska utvecklingsåtgärder som genomförs genom arbetsgivarbeslut. Verksamheten vid nödcentralerna kräver emellertid att det anställs mer personal.

Vi föreslår således

att moment 26.30.02 ökas med 2 000 000 euro för nödcentralverkets omkostnader.

Huvudtitel 28**FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE****20. Tjänster för statssamfundet***88. Senatfastigheter*

Socialdemokraterna stöder förslaget att ändra universitetens status från statliga räkenskapsverk till offentligrättsliga inrättningar. I samband med ändringen måste universiteten tillförsäkras ett adekvat grundkapital av staten för att trygga sin solvens. Kapitaliseringen bör ske i form av finansiella placeringar utanför ramarna och utan villkorande krav på privat finansiering.

Fastigheterna utgör ett bra säkerhetsvärde i universitetens eget kapital. Det ger universiteten bättre verksamhetsvillkor och mer ekonomiskt och operativt svängrum. Universiteten har god kännedom om sina lokaler, de upplever dem som sina egna och kan utveckla dem kostnadseffektivt från sådana naturliga utgångspunkter på det sätt de önskar utan mellanhänder.

En utvärdering har påbörjats om en överföring av Senatfastigheters fastighetsförmögenhet, men den är ännu inte slutförd. Den väntas inte vara klar förrän hösten 2008. Dessutom har resultaten inte behandlats tillsammans med universiteten. Därför bör statsrådet inte bemyndigas att ange närmare vare sig vilken förmögenhet som ska överföras eller andra villkor för överföringen förrän beredningen är slutförd. Nu är det inte rätt tidpunkt att behandla Senatfastigheters ställning.

Att utomstående ägare är med och äger fastigheter ger ofta upphov till motstridiga mål för hur fastigheternas värde ska bestämmas, hyresnivån, hur investeringar ska prioriteras och användning, reparation och underhåll av fastigheterna. En privat fastighetsinvestor är primärt ute efter vinstmaximering genom högsta möjliga hyra. Nödvändiga fastighetsreparationer görs i många fall för att få en anledning att höja hyrorna. Reparationer görs alltså inte av omtanke om fastigheternas skick och funktion, utan när-

mast med sikte på avkastningen. Därför bör en tredje part inte ens tas med i fastighetsbolagen.

Vi föreslår således

att följande uttalande tas in i motiveringen till moment 28.20.88:

Reservationens förslag till uttalande

På detta stadium bör inga regleringar göras i anknytning till Senatfastigheter, utan först när överföringen av Senatfastigheters fastighetsförmögenhet har utvärderats.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

50. Undervisning och forskning vid universitet

01. Universitetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Universiteten befinner sig i en allt hårdare internationell konkurrens när det gäller att få fram forskningsanslag och attrahera forskare och studenter på hög nivå. Det ställs allt högre krav på universitetens förmåga att sköta sin tredje uppgift, dvs. regionalt inflytande och förmåga att utnyttja forskningsresultaten kommersiellt.

Ett land som Finland måste ha ett regionalt heltäckande högskolenät som ordnar utbildning och forskning också med sikte på regionalt inflytande och regional utveckling. Det är högskolornas uppgift redan enligt lag. Ekonomisk tillväxt förutsätter bättre produktivitet och kompetens. Det måste satsas på universitetens basfinansiering. Statens råd för vetenskap och teknologi har lagt fram sina rekommendationer för 2008—2011. Enligt dem bör universitetens basfinansiering öka med inalles 200 miljoner euro under denna period.

Finansieringen av spetsuniversitetet får inte urholka de andra universitetens finansiering och lika möjligheter att bedriva vetenskap. Socialdemokraterna kräver att universitetens basfinansiering höjs till den nivå som statens råd för vetenskap och teknologi rekommenderar. Det går inte att få fler lärare till universiteten genom några regeringspropositioner, de ger inte heller automatiskt mindre undervisningsgrupper i stället för massföreläsningar.

Universitetens finansiering är för knappt tilltagen och sparmålen i produktivetsprogrammet kommer de facto också att inverka på undervisnings- och forskningspersonalen. Socialdemokraterna förutsätter att basfinansieringen för grundläggande utbildning och universitet tryggas.

Vi föreslår således

att moment 29.50.01 ökas med 30 000 000 euro för universitetens basfinansiering.

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

50. Vattenhushållning

77. Vattendrags- samt vatten- och avloppsarbeten (reservationsanslag 3 år)

Vatten- och avloppsnätet i glesbygderna är i många avseenden bristfälligt och kräver akuta åtgärder och mer anslag. Den nuvarande anslagsnivån svarar mot behovet i ett landskap. I planeringen av vatten och avlopp har det stora behovet av åtgärder lyfts fram. Genom att förbättra vatten- och avloppsservicen i glesbygder kan man göra landsbygden till ett attraktivare alternativ som boplatser året runt, bara tillgången till rent vatten och en behörig avloppsvattenshantering kan garanteras.

Vi föreslår således

att moment 30.50.77 ökas med 1 500 000 euro för vattendrags- samt vatten- och avloppsarbeten.

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

24. Vägförvaltningen

21. Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)

Regeringens åtgärder för att lösa de problem som de ryska vägtullarna orsakat Finlands skogsindustri har varit lama och resultatlösa. Därför är det viktigt att det basala vägnätet så skyndsamt som möjligt sätts i ett sådant skick att vi kan ställa fram allt det inhemska virke för vår skogsindustri som producerats enligt principen om hållbart skogsbruk.

Vi föreslår således

att moment 31.24.21 ökas med 20 000 000 euro för basväghållning.

40. Banförvaltningscentralen

21. Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

Bannätet är ställvis i mycket dåligt skick och det betyder ökade säkerhetsrisker och problem med tidtabellerna. På många orter stör trafikbegränsningar trafiken och inverkar negativt bl.a. på skogsindustrins virkesförsörjning. På grund av detta och andra problem är det viktigt att det basala bannätet så fort som möjligt sätts i ett sådant skick att järnvägarnas kundservice och konkurrenskraft kan säkerställas.

Vi föreslår således

att moment 31.40.21 ökas med 20 000 000 euro för basbanhållning.

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

80. Arbetskraftspolitiken

51. Sysselsättnings- och utbildningsåtgärder samt speciella åtgärder (fast anslag)

Regeringen har skurit ner på anslagen för arbetskraftspolitiska åtgärder, förberedande utbildning och stödsysselsättning i statlig och kommunal sektor. Med hänsyn till hur snabbt arbetstillfällena uppkommer och försvinner och hur omfattande den strukturella arbetslösheten är, kan det kloka i att minska resurserna för de här åtgärderna ifrågasättas. Regeringen planerar en ambitiös reform som går ut på att sysselsättningsanslag riktas till stödsysselsättning i företag. Det är klart att det lönar sig att planera in så många lönesubventionerade arbetsperioder som möjligt i företagen. Men staten kan inte fatta beslut om stödsysselsättning på företagens vägnar.

Om anslagen för sysselsättande åtgärder i offentlig sektor minskar dramatiskt, blir det svårare att upprätthålla de arbetslösas arbetsförmåga genom subventionerade åtgärder, inte minst i glesbygderna. För att sysselsätta långtidsarbetslösa krävs det i många fall långa sysselsättningsstigar och en bred uppsättning åtgärder. Nu har regeringen dragit ner på anslagen både för förberedande utbildning och för stödsysselsättning i offentlig sektor, och det kan betyda att det är svårare att staka ut sådana sysselsättningsstigar.

Vi föreslår således

att moment 32.80.51 ökas med 4 000 000 euro för förbättrande av sysselsättningen och framför allt för att skapa bättre villkor för de mest svårssysselsatta i arbetslivet.

Huvudtitel 33**SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERI-
ETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE****01. Förvaltning***03. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)*

Besvärsnämnden för social trygghet är en besvärinstans av nämndetyp som kan jämföras med en specialdomstol för socialförsäkring. År 2007 lämnades totalt omkring 24 700 ärenden in till besvärsnämnden för avgörande. Nämnden bedömer att det 2007 tog i genomsnitt 13 månader att behandla ett klagomål. Om behandlingen av besvär drar oskäligt långt ut på tiden, äventyrar det t.ex. funktionshindrade personers utkomstskydd och rättsskydd.

Social- och hälsovårdsministeriet har i sina resultatavtalsförhandlingar med besvärsnämnden för social trygghet 2008—2011 särskilt påpekat att behandlingstiderna för besvär måste bli kortare och att nämndens arbetsmetoder måste utvecklas. I slutet av resultatavtalsperioden 2011 bör den genomsnittliga behandlingstiden vara sex månader.

I regeringens andra tilläggsbudgetproposition föreslås ett tillskott på 220 000 euro för lönekostnader och andra utgifter för att avveckla anhopningen av ärenden. Nämndens egen bedömning är att det behövs betydligt mer personal och anslag om målen ska nås.

Vi föreslår således

att moment 33.01.03 ökas med 500 000 euro för att påskynda behandlingen av klagomål i besvärsnämnden för social trygghet.

20. Utkomstskydd för arbetslösa*52. Arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)*

Enligt 19 § 2 mom. i grundlagen ska var och en garanteras rätt att få sin grundläggande försörj-

ning tryggad vid arbetslöshet, sjukdom, arbetsförmåga och under ålderdomen samt vid barnafödsel och förlust av en försörjare. De som får så kallade orsaksrelaterade förmåner med stöd av grundlagen bör inte hänvisas till utkomstskydd i sista hand, dvs. utkomststöd.

Arbetsmarknadsstödet räcker inte för arbetslösas grundläggande försörjning och därför måste en del av dem som får arbetsmarknadsstöd dessutom ty sig till utkomststöd utöver bostadsbidraget. Villkoren för de minst bemedlade medborgarna ska förbättras för att minska utkomststödsberoendet.

Vi föreslår därför — precis som vi gjorde i vår reservation till betänkandet om budgetbetänkandet 2008 — att arbetsmarknadsstödet höjs med 1,5 euro per dag. Ett tillräckligt antal aktiviseringsåtgärder ska förenas med nivåhöjningen för att hjälpa långtidsarbetslösa att placera sig på nytt på arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsstödet ska i fortsättningen gradvis höjas så att arbetslösa inte alls behöver ty sig till utkomststöd. Det förutsätter att arbetsmarknadsstödet höjs med tre euro per dag.

På grund av en inbördes koppling mellan arbetsmarknadsstödet och annat utkomstskydd för arbetslösa drar en höjning av arbetsmarknadsstödet också upp nivån på grunddagpenningen för arbetslösa och det anknytande inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa.

Vi föreslår således

att moment 33.20.52 ökas med 123 000 000 euro för budgetbaserad höjning av arbetsmarknadsstödet.

30. Sjukförsäkring*60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)*

Syftet med psykoterapi är att förbättra eller återställa en persons förmåga att arbeta eller studera. Psykoterapi ska hjälpa en människa att hålla sig kvar i jobbet, återgå till jobbet eller börja jobba. Det är möjligt att få stöd för rehabilite-

rande psykoterapi 1—2 gånger i veckan. Stödet gäller längst tre år.

År 2007 ökade psykoterapibehandling som bekostas av Folkpensionsanstalten med 12 procent. Totalt 13 000 människor fick hjälp. Kostnaderna för psykoterapi uppgick i fjol till totalt drygt 20 miljoner euro. Experter hävdar att ett enda kort terapiavsnitt inte räcker till, utan att det i normala fall behövs flera avsnitt för att en människa ska orka ta upp sig. Behovet av psykoterapi växer fortsatt, och psykiska sjukdomar är ofta skälet också till lång sjukfrånvaro.

Folkpensionsanstalten säger att anslagen för psykoterapi 2008 sannolikt tar slut mitt i allt, och då kommer de hjälpbehövande inte att få pengar för den mentala rehabilitering de så väl behöver.

Vi föreslår således

att moment 33.30.60 ökas med 3 000 000 euro för psykoterapi som ersätts av Folkpensionsanstalten.

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

01. Miljöförvaltningens omkostnader

04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Miljöministeriet har föreslagit extra anslag för Finlands miljöcentral till den del som tilläggsbudgetpropositionen inte räcker till för att säkerställa att den behöriga miljömyndigheten Finlands miljöcentral klarar av sina lagfästa åtaganden.

Ministeriets experter anser att åtagandena i EU:s kemikalieförordning Reach är mycket ambitiösa och kräver toppexpertis inom kemikalieområdet. Det betyder att det inte inom ramen för Finlands miljöcentrals nuvarande strama budget går att ställa fram mer resurser genom interna transfereringar, utan att det nödvändigt behövs

fyra årsverken till för att åtagandena ska kunna skötas på behörigt sätt. Det betyder i sin tur 200 000 euro till i ytterligare expertresurser.

Finlands miljöcentral är också en lagfäst sakkunnigmyndighet med skyldighet att lämna utlåtande om miljöriskerna i anknäpning till villkoren för att godkänna växtskyddsmedel. Efter en ändring av lagen om växtskyddsmedel blev utlåtandena avgiftsbelagda i början av 2007. Det ledde till en anhopning av ansökningar strax inför lagändringen. För att avveckla anhopningen skulle det omedelbart behövas 4,5 årsverken 2008 och 2009. I lönekostnader betyder det omkring 300 000 euro.

Vi föreslår således

att moment 35.01.04 ökas med 500 000 euro för Finlands miljöcentrals omkostnader och att momentets motivering kompletteras med att 200 000 euro av anslaget ska avsättas för att genomföra EU:s kemikalieförordning Reach och 300 000 euro för att avveckla anhopningen av ansökningar på grund av den tidigare växtskyddslagstiftningen.

20. Samhällen, byggande och boende

60. Överföring till statens bostadsfond

Enligt propositionen om en andra tilläggsbudget för 2008 får 2008 av statens bostadsfonds medel med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas tidsbundna bostadsspecifika startbidrag på 10 000 euro till ett sammanlagt belopp av högst 10 000 000 euro i de kommuner som förbundit sig till avsiktsförklaringen mellan staten och Helsingforsregionen. Bidraget är avsett för dem som låter bygga hyresbostäder och bostadsrättsbostäder för andra än grupper med särskilda behov. Utöver staten är Esbo, Helsingfors, Hyvinge, Träskända, Grankulla, Kervo och Vanda städer och Kyrkslätt, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Sibbo, Tusby och Vichtis kommuner med om avtalet.

Socialdemokraterna föreslår att de allmänna räntestödsvillkoren skyndsamt bör förbättras för

att stimulera till bostadsproduktion till skäligen priser i hela landet. Förslaget i propositionen bygger på avsiktsförklaringen mellan kommunerna i Helsingforsregionen och koncentrerar sig uteslutande på huvudstadsregionen. Det är viktigt att motsvarande räntestödsmodell skyndsamt utvidgas till att omfatta också andra tillväxtcentra.

Vi föreslår således

att följande uttalande tas in i motivering till moment 35.20.60:

Reservationens förslag till uttalande
Riksdagen förutsätter det bidragssystem som bygger på avsiktsförklaringen om tidsbundna startbidrag mellan kommunerna i Helsingforsregionen under ramperioden 2009—2011 utvidgas till att omfatta också andra tillväxtcentra.

Helsingfors den 12 juni 2008

Kari Rajamäki /sd
Matti Saarinen /sd
Lauri Kähkönen /sd
Tuula Väättäinen /sd

Reijo Kallio /sd
Pia Viitanen /sd
Jutta Urpilainen /sd
Miapetra Kumpula-Natri /sd

RESERVATION 3 /vänt**Allmän motivering**

Boendekostnaderna har stigit särskilt i huvudstadsregionen och andra tillväxtcentrum på grund av hyresbostadsbrist, räntor, energipris och energiskatter. Nu behövs det insatser för att underlätta läget.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi att följande uttalande tas in i den allmänna motiveringen:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt vidtar åtgärder för att sänka boendekostnaderna och utöka produktionen av hyresbostäder till skäligt pris.

Detaljmotivering**ANSLAG****Huvudtitel 24****UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE****30. Internationellt bistånd****66. Egentligt bistånd (reservationsanslag 3 år)**

I sin budgetproposition för 2008 bekräftar regeringen att den har åtagit sig att höja biståndsanslagen till den nivå som FN rekommenderar, dvs. 0,7 procent av BNI. Finland åtog sig 2005 också att genomföra Europeiska rådets beslut om att biståndsanslagen fram till 2010 höjs till 0,51 procent av BNI och fram till 2015 till 0,7 procent.

Biståndsanslagen i budgetpropositionen för nästa år uppskattas vara 0,44 procent av BNI. Regeringens årliga tillägg till biståndet är så anspråkslösa att vi i praktiken aldrig kommer att uppnå FN:s nivå.

Hänvisning: TBM 1/2008 rd (Sirnö).

Vi föreslår således

att moment 24.30.66 ökas med 50 000 000 euro.

Huvudtitel 25**JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE****10. Domstolar och rättshjälp****04. Rättshjälpsbyråernas och konsumenttvistenumndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)**

Justitieministeriet har de senaste åren medvetet förbättrat verksamhetsbetingelserna och resurserna för åklagare och domare. Men rättshjälpsbyråerna har inte tillförsäkrats tillräckliga resurser i förhållande till behovet.

Efterfrågan på rättshjälp med låg tröskel har helt klart ökat till följd av de allt större inkomstskillnaderna och de stigande rättegångskostnaderna. Rättshjälpsbyråerna kommer att få nya uppgifter. Byråernas anställda har däremot inte haft samma möjligheter att specialisera sig som åklagare, domare och advokater. Därför måste de anställda på rättshjälpsbyråerna utbildas och behandlingstiderna förkortas.

Hänvisning: TBM 6/2008 rd (Sirnö).

Vi föreslår således

att moment 25.10.04 ökas med 1 000 000 euro för att förkorta behandlingstiderna vid rättshjälpsbyråerna, utbilda personalen och värna verksamhetsmålen och de personella resurserna.

30. Åklagarna

01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Behovet av resurser för bekämpning av den grå ekonomin och ekonomiska brottsligheten ökar i samma mån som den gränsöverskridande arbetskraftens rörlighet och arbetskraftsinvandringen. För den här kampen krävs det givetvis också andra åtgärder utöver ökat anslag. Det krävs också ändringar i lagstiftningen och strängare kontroll av företag som anlitar utländsk arbetskraft. Vad som behövs är ett effektivt handlingsprogram för att bekämpa den grå ekonomin. Programmet bör speciellt ta fasta på:

- "beställarens eller utförarens förpliktelser och verkliga beställaransvar (bl.a. ansvar för utestående betalningar i anställningen vid försummelser),
- "omvänd momsplikt,
- "arbetsmarknadsorganisationernas åtalsrätt,
- "bättre kontroll-, informations- och förhandlingsrättigheter och bättre anställningsskydd för förtroendemän och personalrepresentanter,
- "skyldighet för företag som anlitar utländsk hyrd arbetskraft att göra anmälan om personalen i realtid till skattemyndigheten,
- "mer resurser för arbetarskyddsdistrikten att kontrollera utländska anställdas arbetsvillkor.

Lagen om beställaransvar har visat sig vara bristfällig eftersom den inte kräver ett direkt ansvar av beställaren eller utföraren när ett företag i en underleverantörskedja försummar sina anställningsförpliktelser. Ett verkligt beställaransvar förutsätter också ekonomiskt ansvar för ett underleverantörsföretags försummelser.

I olika undersökningar har det konstaterats att företag som förmedlar utländsk hyrd arbetskraft har samband med internationell ekonomisk brottslighet, pengatvätt och sådan utsugning av arbetskraften som kan förliknas vid människohandel.

Företag som anlitar utländsk hyrd arbetskraft måste förpliktas att lämna in en förteckning över sina anställda i realtid till skattemyndigheten. Beställaren, huvudentreprenören eller det företag som anlitar hyrd arbetskraft bör i sista hand ha ansvaret för att uppdatera förteckningarna och svara för att uppgifterna är riktiga.

Det har inte gått att genomföra omvänd momsplikt i Finland trots att obetalda skatter betyder ett bortfall av skatteinkomster för staten och avsevärda konkurrensnackdelar för ärliga företag. Senast avvisade finansministern den här tanken i våras.

Med omvänd skatteplikt avses att huvudentreprenören i stället för underentreprenören ska betala skatt på försäljningen av underleverantörstjänster. Det är ytterst viktigt för att entreprenader numera bildar långa kedjor och försummelser med att betala skatt och avgifter förekommer framför allt längst ut i kedjan. Flera EU-länder har infört omvänd momsplikt.

Vi föreslår således

*att moment 25.30.01 ökas med
2 500 000 euro.*

40. Verkställighet av straff

01. Omkostnader för verkställighet av straff (reservationsanslag 2 år)

Redan före den nya fängelselagen saknades ca 100 årsverken i våra fängelser i förhållande till behovet. Tyvärr har läget inte förbättrats trots den nya lagen och produktivetsprogrammet har ytterligare skurit ner antalet väktare i fängelserna. Det är helt klart fråga om ett hot mot skyddet i arbetet och fångarnas säkerhet.

Dessutom har fängelserna under våren förutsetts spara in ytterligare 2 000 000 euro, vilket försämrar deras möjligheter att vidta åtgärder enligt planen för strafftiden och förebygga återfall i brott.

Det är helt enkelt omöjligt att utan tillräckliga resurser och tillräcklig personal genomföra arbetsverksamhet och rehabilitering och att om-

sätta planerna för strafftiden i praktiken enligt den nya fängelselagen.

Utifrån en rapport av Wuolijoki startade justitieministeriet ett utvecklingsprogram 2007 i samverkan med Brottsförhållningsverket. Det behövs alldeles säkert reformer och utveckling, men målen för rehabilitering och grundläggande rättigheter i den gällande fängelselagstiftningen blir än en gång överkörda på grund av att personalen är underdimensionerad.

Det är svårt att ordna rehabilitering, missbrukarvård, arbetsverksamhet och handledning utan tillbörlig finansiering. Om man förväntar sig att vaktarna utöver sin huvudsyssla ska klara av de här uppgifterna med andra handen, kommer fängelsvården snabbt att råka i svårigheter samtidigt som den får bära bördan av produktivitetsprogrammet. Fastän fångantalet uppges minska är fångarna nu svårare att tas med och ofta också våldsammare eftersom de använder mycket beredningsmedel.

Exempelvis i Pelso fängelse kommer sparmålen och produktivitetsprogrammet att leda till gallringar just i rehabilitering och missbrukarvård. Vaktarna är för få och personalen blir uttröttad av den ständigt hårda pressen på grund av sjukskrivningar. Redan två nya vaktare skulle göra läget lite lugnare, öka fångarnas och personalens säkerhet och förbättra fängelsets verksamhetsbetingelser.

En tryggad finansiering befäster möjligheterna till rehabilitering och missbrukarvård. Då fullföljs också andan och de goda målen i den gällande fängelselagstiftningen. De riskerar nu att bli en död bokstav.

Hänvisning: TBM 8/2008 rd (Sirnö), TBM 9/2008 rd (Kyllönen).

Vi föreslår således

att moment 25.40.01 ökas med 2 500 000 euro för fängelsens omkostnader.

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Polisväsendet

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Det finns nu hundratals arbetslösa poliser och antalet bara ökar. Men problemet beror inte på att alltför många poliser utbildats.

Var och en förstår att det är viktigt att polisens närvaro är märkbar i alla kommuner med tanke på den allmänna säkerheten och arbetet för att förebygga brott.

Regeringen Vanhanen-Katainen koncentrerar sig främst på att sänka höginkomsttagarnas och företagens skatter. Därför försämrats alla medborgarnas tjänster och den allmänna säkerheten inom nästan alla sektorer i samhället och är mer svårtillgängliga än förut.

Därför är det befogat att höja det anspråkslösa anslaget för att sysselsätta arbetslösa poliser. Utskottets tillägg med 0,6 miljoner euro räcker inte till.

Hänvisning: TBM 12/2008 rd (Puhjo).

Vi föreslår således

att moment 26.10.01 ökas med 2 400 000 euro.

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

02. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Nödcentralernas funktionsproblem har åtgärdats genom diverse temporära lösningar. Men det har inte rätt på bristen på samordning i system och förfaranden eller på kompetent personal. Anslagen måste höjas för att förbättra servicestandarderna.

Vi föreslår således

att moment 26.30.02 ökas med 2 000 000 euro.

40. Invandring

01. Migrationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

När utlänningsverket förvandlas till Migrationsverket för det med sig administrativa och operativa omställningar. En av dem måste vara att rådgivningen till invandrare förbättras.

Det är ett mysterium till och med för den permanenta befolkningen varför rådgivningen har koncentrerats till vissa dagar och vissa begränsade klockslag. Inom den begränsade tiden får man inte ens nödvändigtvis den service man behöver. Å andra sidan är aldrig så goda anvisningar på webben inte till stor hjälp om man inte vet hur en dator fungerar eller om man inte har tillgång till dator eller kunskaper i de språk som används på webben.

Migrationsverket behöver absolut en flerspråkig telefonrådgivning innan vi ens kan tala om någon service i egentlig mening.

Hänvisning: TBM 16/2008 rd (Sirnö).

Vi föreslår således

att moment 26.40.01 ökas med 250 000 euro för rådgivning för invandrare.

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Militärt försvar

01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet finns det fullmakt att privatisera underhållet av arméns materiel. Vi anser att

armén bör behålla underhåll och reparationer som egen verksamhet.

Vi föreslår således

att fullmakten under moment 27.10.01 stryks när det gäller att ingå avtal om tjänster inom underhållet av arméns materiel.

Dessutom föreslår vi

att följande uttalande tas in i motiveringen:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen godkänner inte att underhållet inom armén läggs ut och att personal inom försvaret flyttas över till ett utomstående bolag. Arbetena måste utföras som försvarets egen verksamhet i framtiden också.

18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 3 år)

Vi anser att indexhöjningarna är helt omotiverade.

Regeringen begär fullmakt att ingå avtal inom projektet för att utveckla den strategiska lufttransportkapaciteten (Strategic Airlift Capability, dvs. SAC). Projektet befäster inte Finlands försvar.

Vi föreslår således

att moment 27.10.18 minskas med 20 700 000 euro från indexhöjningarna och

att SAC-beställningsfullmakten och det tillhörande anslaget på 13 500 000 euro stryks.

Huvudtitel 28**FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-
OMRÅDE****20. Tjänster för statssamfundet****88. Senatfastigheter**

Vi godkänner inte att de fastigheter som nämns i motiveringen övergår till nya dotterbolag. Det kan endast komma på fråga att överlåta dem direkt till universiteten.

Vi föreslår således

att motiveringen till moment 28.20.88 ändras så att universitetsfastigheter kan användas för att bilda universitetskapi- tal på så sätt att de överförs direkt till universitetens balansräkning.

90. Stöd till kommunerna**32. Finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (fast anslag)**

I budgetpropositionen för 2008 föreslås ett anslag på 20 miljoner euro för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning. Det är inte tillräckligt, för bara en bråkdel av de kommuner som sökt stödet har fått den hjälp de behövt. Största delen av de kommuner som kämpar med ekonomiska svårigheter behöver hjälp för att klara av kostnaderna för plötsligt ökad specialiserad sjukvård och barnskyddsåtgärder.

Fastän behovet är stort har regeringen planer på stora nedskärningar. Samtidigt menar den att det här momentet också ska användas för plötsliga katastrofer förorsakade av människor, såsom vattenföroreningen i Nokia och skottdramat i Tusby.

Stödet till kommunerna enligt prövning är i första hand avsett att lösa tillfälliga ekonomiska problem. Staten måste avdela en särskild summa för arbetet efter katastrofer liknande dem i Nokia och Tusby. Summan ska inte dras av från an-

slagen till de kommuner som har ekonomiska problem.

Vi föreslår således

att moment 28.90.32 ökas med 17 500 000 euro för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning, varav 1 000 000 euro får användas som separat bidrag till Tusby kommun för extra kostnader till följd av skottdramat i Jokela skolcentrum och 1 500 000 euro tilldelas Nokia stad för extra kostnader till följd av vattenledningsolyckan.

Huvudtitel 29**UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖR-
VALTNINGSOMRÅDE****20. Yrkesutbildning****01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)**

Den gällande lagen om likabehandling förbjuder diskriminering på grund av ålder, etniskt eller nationellt ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd, funktionshinder, sexuell läggning eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Som diskriminering definieras också direkt och indirekt diskriminering och trakasserier i anknytning till ett förbjudet diskrimineringskriterium och instruktioner eller befallningar att diskriminera. Enligt lagen får ingen heller missgynnas eller behandlas så att han eller hon drabbas av ogynnsamma följder därför att han eller hon har anfört klagomål eller vidtagit åtgärder för att trygga likabehandling.

Genom ungdomsgarantin har regeringen i sin tur utfäst sig att erbjuda alla som inte har fyllt 25 år en utbildnings-, arbetspraktik- eller verkstadsplats senast efter tre månaders oavbruten arbetslöshet.

Undervisningsministeriet ställer som mål att alla mycket gravt handikappade unga som slutfört grundskolan 2006 ska ha möjlighet till utbildning efter grundutbildningen, antingen examensinriktad utbildning eller förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning för handikappade. Meningen är att yrkesinriktade specialläroanstalter i första hand ska ordna utbildning för de gravast handikappade. Men i budgetpropositionen anvisas inte tillräckliga ekonomiska resurser för detta ändamål som ska bidra till likställdhet och förverkliga ungdomsgarantin.

Vi föreslår således

att moment 29.20.01 ökas med 1 000 000 euro för statlig yrkesinriktad specialundervisning.

30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader (förslagsanslag)

Antalet elever i yrkesinriktad grundläggande utbildning på andra stadiet ökar. I höstas inledde fler än 60 000 nya elever sina studier. Trots att den yrkesinriktade utbildningen huvudsakligen är avgiftsfri måste yrkesskoleleverna och deras familjer varje år betala flera hundra euro för läroböcker. I den kombinerade yrkes- och gymnasieutbildningen är kostnaderna ännu högre: eleverna får lov att betala för både gymnasiets och yrkesskolans böcker.

Fattigdomen bland barnfamiljer har under de senaste åren fördubblats i Finland. De fattiga barnfamiljerna omfattar redan över 120 000 barn. De dyra läroböckerna är en verklig belastning för alla, men framför allt för låginkomsttagarfamiljerna. Bokutgifterna är stora också i relation till det studiestöd som kan beviljas yrkesskolelever. Föreningen Ammattiin opiskelevien järjestö SAKKi ry ser med oro på att de flesta myndiga studerandena måste förvärvsarbeta för att täcka studiekostnaderna. Det försvårar för dem att koncentrera sig på studierna.

Det står i strid med principen om en avgiftsfri undervisning att läromaterialet kostar. Det går stick i stäv med principen om jämlikhet i utbildningen och diskriminerar barn i låginkomstta-

garfamiljer och deras möjligheter att få utbildning. För att garantera jämlikheten bör samhället därför betala för läroböckerna för dem som studerar för ett yrke.

Vi föreslår således

att moment 29.20.30 ökas med 30 000 000 euro för kostnaderna för läroböcker för elever i yrkesinriktad grundläggande utbildning.

50. Undervisning och forskning vid universitet

01. Universitetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Ett högkvalitativt, regionalt heltäckande utbildningssystem som finns till för alla är grunden för en demokratisk och jämlik utveckling i det finländska samhället. Förskoleundervisning, grundskola, utbildning på andra stadiet och undervisning på institut, yrkeshögskolor och universitet bildar en intakt utbildningskedja som har gjort det möjligt för oss att klara oss bra i den internationella konkurrensen.

Våra tjugo universitet bildar tillsammans med yrkeshögskolorna ett regionalt sett ganska heltäckande nätverk. Universiteten och högskolorna har mycket stor betydelse för regionernas välfärd och utveckling, inte bara med tanke på ekonomi och sysselsättning utan också själslig vitalitet, som är en naturlig följd av forskning och undervisning på hög nivå. Det är ett befogat påstående att våra universitet — och förstås också yrkeshögskolor — efter krigen inte bara har bidragit till utvecklingen av ekonomin och yrkeskompetensen utan också varit viktiga faktorer i utvecklingen mot jämlikhet i samhället.

Nu tänker Matti Vanhanens regering ändra allt.

Det allmänbildande universitetet av Humboldt-typ ska bli en produktionsanläggning för näringslivet på marknadens villkor. Startskottet gick i och med innovationsuniversitetsprojektet då man beslutade slå samman Helsingfors han-

delshögskola, Tekniska högskolan och Konstindustriella högskolan.

Regeringen har ett praktiskt taget helt realistiskt råd till alla utom innovationsuniversiteten: tilläggsfinansiering ska skaffas på så sätt att när universitetet fått in 75 miljoner euro i privat kapital får det en 2,5 gånger större summa av staten.

Vänsterförbundets riksdagsgrupp anser att det är blöött att tänka att den som donerar privat kapital inte skulle kräva valuta för pengarna. Detta kommer att få följder för sammansättningen i universitetens förvaltningsorgan och därmed också för prioriteterna inom undervisning och forskning. De tekniska och naturvetenskapliga områdena och de branscher där tillämpningen är snabb och den ekonomiska potentialen stor kommer att klara sig bra. Men hur ska det gå för humanistiska, samhällsliga och konstnärliga ämnen, för att inte tala om primärforskningen?

I och med de realistiska och undermåliga finansieringsplanerna hotas våra universitet av resursbrist och förtvinning. Vänsterförbundets riksdagsgrupp anser att det krävs ett långsiktigt arbete och extra ekonomiska resurser för att utveckla universiteten.

Vi anser också att det nya Aaltouniversitetets omkostnader ska finansieras under moment 29.50.01 i likhet med andra universitet.

Hänvisning: TBM 21/2008 rd (Sirnö).

Vi föreslår således

att moment 29.50.01 ökas med 80 000 000 euro för universitetens omkostnader.

20. Universitetsväsendets gemensamma utgifter (reservationsanslag 3 år)

Universitetscenter inrättades 2004 i Kajana, Karleby, Lahtis, S:t Michel, Björneborg och Seinäjoki. De förbättrar universitetens regionala täckning och effektivitet, och de har spelat en betydande roll för att utveckla näringslivet och förstärka befolkningsunderlaget i de kommuner där de har inrättats.

Men det har inte satsats tillräckligt på att utveckla centren.

Vi föreslår således

att moment 29.50.20 ökas med 1 000 000 euro för utveckling av universitetscentren.

87. Statlig finansiering för innovationsuniversitetets kapital (fast anslag)

Vi anser att det behövs ett genuint åtagande att märkbart öka finansieringen av grundläggande universitetsutbildning. När finansieringen beviljas ska staten se till att alla universitet likabehandlas.

Som vi ser det väcker kommersialiseringen av innovationsuniversitetet frågan om hela bildningsuniversitetet ska skrotas och lämna rum för ett businessuniversitet som fungerar på marknadens villkor. Hur ska hela universitetssektorn kunna fungera, utvecklas och finansieras på så sätt att universitetens autonomi och bildningsuppgift säkerställs?

Att universitetsfinansieringen kopplas till privat finansiering riskerar inte bara den oberoende forskningen. Även det regionala nätverket av universitet sätts i fara. Olika vetenskapsgrenars existens är hotad — särskilt humaniora, förvaltningsvetenskaper och sociala ämnen. Därför är Vänsterförbundet emot en privatisering av innovationsuniversitetet och en särställning för detta i relation till andra universitet.

Under moment 29.50.20 föreslog vi ett direkt tillskott för universiteten. I övrigt bör finansieringen av universitet och högskolor samordnas.

Vi föreslår således

att moment 29.50.87 stryks och att följande uttalande tas in i motiveringen:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att finansieringen av alla universitet och högskolor i samband med en lagstiftningsreform ordnas på ett jämlikt och ekonomiskt hållbart sätt som främjar oberoende forskning.

80. Konst och kultur

51. Stipendier åt konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)

Statens konstnärsstipendium är sedan den 1 juni 2006 1 254 euro i månaden och 15 048 euro om året. Ändå har stipendierna ännu inte nått ens den reella nivå de hade 1970, då de infördes. Med stipendiet ska en konstnär bekosta sina arbetsredskap och arbetsrum och försörja sig själv och dem som konstnären eventuellt har att försörja under stipendieperioden.

Antalet år som konstnärsstipendiet beviljas för släpar fortfarande långt efter tidigare åtaganden. Stipendierna spelar en klart större roll än förr för professionella konstnärers arbetsmöjligheter. Därför vill Vänsterförbundet också att allt fler konstnärer ska beviljas stipendium. Dessutom bör alla konstnärsstipendier höjas så att de kan beskattas och berättigar konstnärerna till social trygghet och pensionsskydd. En nivåhöjning är nödvändig för att konstnärernas nettokomster inte ska sjunka. Nivån på privata stiftelser stipendier varierar, men reformen ska gälla också dem.

Vi föreslår således

att moment 29.80.51 ökas med 5 000 000 euro för större och fler konstnärsstipendier.

Huvudtitel 30**JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE****50. Vattenhushållning**

77. Vattendrags- samt vatten- och avloppsarbeten (reservationsanslag 3 år)

För att vattendragen ska förbli rena och alla finländare tillförsäkras rent tappvatten måste fler matarledning för avlopp byggas. Då kan små, lågeffektiva reningsverk läggas ner och avloppsvattnet renas i effektivare reningsverk.

Vi föreslår således

att moment 30.50.77 ökas med 1 500 000 euro.

Huvudtitel 31**KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE****24. Vägförvaltningen**

21. Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)

Regeringen föreslår ett tillskott för att främja virkesförsörjningen. Men det behövs en klar nivåhöjning för basväghållning, för anslagen har nu i årtal varit för små och därför släpar underhållet efter. Följden blir ett mycket dåligt skick på basvägnätet. Särskilt det sekundära vägnätet har försämrats oroväckande mycket.

Vi föreslår således

att moment 31.24.21 ökas med 20 000 000 euro.

40. Banförvaltningscentralen

21. Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

Regeringen föreslår ett litet tillskott för basbanhållning. Medlen för ombyggnad av banor släpar efter ordentligt. Det innebär lägre axeltryck på banorna och hastighetsbegränsningar på grund av dåligt skick. För att förbättra trafiksäkerheten måste vi få fart på arbetet med att avveckla plankorsningar. Det händer flera allvarliga olyckor vid sådana korsningar varje år. Med tanke på att utsläppen från trafiken ska reduceras måste järnvägarnas konkurrenskraft i persontrafik och godstransporter säkerställas.

Vi föreslår således

att moment 31.40.21 ökas med 20 000 000 euro.

Huvudtitel 32**ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS
FÖRVALTNINGSOMRÅDE****50. Utveckling av regionerna***63. Kajanalands utvecklingspengar (reservationsanslag 2 år)*

Samkommunen landskapet Kajanaland har nu funnits till i ungefär tre år och utifrån erfarenheterna kan man komma med en bedömning av hur landskapsmodellen har fungerat i ett ekonomiskt perspektiv. Syftet med modellen är att upprätta en struktur i Kajanaland som klarar av servicen också i framtiden. När försöket inleddes tog landskapet över omkring 60 procent av verksamheten i nio kommuner.

Målet för landskapets begynnelse år 2005 var att utgifterna inte fick öka mot året innan. Målet uppnåddes inte fullt ut. Landskapets omkostnader ökade med 1,6 procent jämfört med utgångsnivån för kommunerna. Under tidigare år hade nettoutgifterna i kommunerna i Kajanaland ökat i snitt med 7 procent per år. I slutet av 2005 uppgick underskottet till totalt 2,9 miljoner euro.

År 2006 var landskapets totalutgifter, avskrivningar medräknade, 3,4 miljoner euro mer än inkomsterna, och med det finansiella underskott på totalt 3,8 miljoner euro som uppkommit redan 2005 blev underskottet för 2006 totalt 7,2 miljoner euro.

Utgifterna 2005—2006 ökade i snitt med 3,6 procent per år. Det motsvarar ungefär hälften av ökningen i hela landet. Enligt årets budget är utgiftsökningen 2,7 procent från 2007 och det beräknade underskottet var omkring 5 miljoner euro. Enligt nuvarande bedömningar kommer både inkomster och utgifter att ha ökat mer än beräknat. Underskottet är förmodligen större än beräknade 5 miljoner euro.

Samtidigt som kommunernas årsbidrag har förbättrats visar landskapets årsbidrag på minus. Om det sammanräknade underskottet på 30,4 miljoner euro för kommunerna i Kajanaland kompletteras med landskapets underskott, bety-

der det att kommunerna i Kajanaland hade ett underskott på sammanlagt 39,6 miljoner euro i slutet av 2006 och att underskottet i slutet av 2007 beräknas vara uppe i omkring 50 miljoner euro.

Trots att utgiftsutvecklingen är moderat är belastningen på offentliga tjänster inom Kajanaland större än i snitt. Åldersstrukturen är besvärligare än i resten av landet, sjukfrekvensen hög och arbetslösheten ännu högre. Utvecklings- och forskningscentralen för social- och hälsovården Stakes bedömer att behovet av hälso- och sjukvårdstjänster i Kajanaland är 15 procent högre än i landet i snitt. Enligt samma instans har Kajanaland ändå kunnat producera hälso- och sjukvårdstjänster till en 15 procent lägre kostnad än i landet i genomsnitt. Social- och hälsovårdsväsendet står för mer än 90 procent av landskapets nettokostnader och därför är det viktigaste med tanke på kostnadsutvecklingen hur social- och hälsovårdsutgifterna utvecklas.

Trots intensiva ansträngningar har det uppstått ett underskott både för landskapet och kommunerna. I praktiken är det omöjligt att hissa upp finansieringen till en nivå som skulle tillåta att också täcka in de gamla underskotten (15 miljoner euro).

Enligt lagen om statsandelar till kommunerna kan inrikesministeriet bevilja samarbetsunderstöd enligt prövning, om samarbetet mellan kommunerna är övergripande eller om det är betydande när det gäller ordnandet av tjänster samt ekonomin och utvecklingen i kommunerna. Staten stöder kommunsammanslagningar på det sätt som anges i lagen om kommunindelning. Om omstruktureringen i Kajanaland stöddes i proportion till den verksamhet som tagits över från kommunerna (60 %) och befolkningsunderlaget (81 000) skulle understödet vara 15,5 miljoner euro.

Kajanaland har utfört och utför fortfarande ett pionjärbete för utvecklingen. Det som redan gjorts och bevisen på det berättar om en stor omställning. Det behövs statsunderstöd i övergångsfasen. Kommunerna i Kajanaland har redan på förhand genomfört kommun- och servicestrukturreformens mål. Förvaltningsförsöket i

Kajanaland är inget försök när det gäller servicestrukturen.

Med stöd av det ovanstående anför vi

att moment 32.50.63 ökas med 7 500 000 euro för det exceptionella behovet av ekonomiskt stöd till samkommunen landskapet Kajanaland.

60. Energipolitik

43. Kyotomekanismerna (förslagsanslag)

Finland riskerar att inte kunna leva upp till sina åtaganden enligt Kyotoavtalet och EU:s gemensamma avtal om bördefördelning, enligt vilket våra utsläpp av växthusgaser ska ligga under nivå 1990 under uppföljningsperioden.

Men kapitlet energipolitik under arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde i den andra tilläggsbudgeten för 2008 ger inga verkliga möjligheter till effektiva åtgärder för att utveckla energiekonomin i en miljövänligare riktning och inte heller för att införa förnybar energi.

Fortfarande ingår demonstrationsstödet inte i energistödet. Demonstrationsstödet är ett specialstöd som staten deltar i med en större proportionell andel än normalt på grund av projektets särskilda värde. Med hjälp av demonstrationsstödet kan man effektivare och snabbare främja införandet av förnybar energi, vilket också ställs som krav i den nationella klimatstrategin. Att demonstrationsstödet saknas i budgeten betyder i sin tur att stora specialprojekt fördröjs.

Demonstrationsprojekten är också nödvändiga med tanke på vår export av energiteknik.

Hänvisning: TBM 55/2008 rd (Tiusanen).

Med stöd av det ovanstående anför vi

att moment 32.60.43 ökas med 8 000 000 euro för energistöd och demonstrationsstöd i sikte på Kyotomålen.

80. Arbetskraftspolitiken

51. Sysselsättnings- och utbildningsåtgärder samt speciella åtgärder (fast anslag)

Under de senaste riksdagsperioderna har det dragits ner kraftfullt på lönebaserade sysselsättningsstöd till kommuner och samkommuner. År 1998 satsade staten en summa motsvarande 193 miljoner euro på lönebaserade sysselsättningsstöd, men 2001 hade de halverats till 95 miljoner euro. Vid årets budgetbehandling sänktes sysselsättningsstöden till kommuner och samkommuner till en så låg nivå som 61 miljoner euro.

Det faktum att långtidsarbetslösheten sitter fast på en alldeles för hög nivå kräver uttryckligen fler aktiva sysselsättningsåtgärder, inte färre som än en gång föreslås. Vi får inte låta oss förledas av att snuttarbetare och hyrd arbetskraft förskönar arbetslöshetsstatistiken.

Därför är det motiverat att det aktiva sysselsättningsstödet till kommuner och samkommuner som beviljas på nuvarande sysselsättningsgrunder höjs till samma nivå som 2001.

För invandrare som redan är bosatta i Finland är det största hindret för integrering deras bristande kunskaper i finska, attityderna mot invandrare och svårigheterna att få fotfäste i arbetslivet. I dessa invandrares fall beror det i alltför hög grad på vilken invandrarstatus de har om de ska erbjudas t.ex. språkundervisning.

Bristande språkkunskaper gör det svårt att kommunicera med myndigheter, gallrar ut yrkesmänniskor redan innan de kommer så långt som till arbetsintervjuer och bidrar till att marginalisera invandrare. Bristande språkkunskaper har också visat sig vara en oöverstiglig tröskel för att få finskt medborgarskap, då utlänningsverket och polisen i alltför många fall betraktat det mycket stränga språkravet i medborgarskapslagen som en tröskelfråga för att ens behandla en medborgarskapsansökan.

För att invandrare ska få arbete, integrera sig och skapa band med Finland är det viktigt att ordna mer språk- och integrationsutbildning för invandrare och samtidigt också se till att fler invandrare får rätt till sådan utbildning.

När arbetsministeriet inom sitt förvaltningsområde slog samman företagsamhetsunderstödet och projektstödet bedyrade man att de arbetslösa frivilliga förenings- och sysselsättningsverksamhet skulle få behålla sin finansiering och omfattning och att företagsamhetsunderstödet skulle förbli likadant som förut.

Tyvärr gick det inte så. De arbetslösa föreningar har blivit tvungna att dra ner på verksamheten på många orter. Det betyder att orten går miste om den aktör som åtagit sig att sysselsätta och aktivera dem som har det allra svårast att få jobb. Myndigheternas arbete kan inte ersätta aktiviteten inom tredje sektorn eller kamratstödet för arbetslösa.

Hänvisning: TBM 58/2008 rd (Mustajärvi).

Vi föreslår således

att moment 32.80.51 ökas med 20 000 000 euro, varav 1 500 000 euro avdelas för stöd till de arbetslösa frivilliga verksamhet.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Förvaltning

01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med tanke på bättre villkor för jämställdhetsarbetet är det viktigt att informationstjänsten för jämställdhet blir permanent inrättad. Det behövs en informationstjänst för att könsperspektivet ska bli integrerat så som regeringen föresatt sig i sitt program. Informationstjänsten ska finnas till för den offentliga förvaltningen, politiker, massmedier, organisationer, allmänheten och forskare.

EU:s jämställdhetsinstitut, som inrättades under vårt EU-ordförandeskap, behöver en riktad informationstjänst att samverka med i Finland liksom i andra EU-länder. För ändamål

let föreslår vi därför 180 000 euro i den andra tilläggsbudgeten för 2008.

Vi föreslår således

att moment 33.01.01 ökas med 180 000 euro för att inrätta informationstjänsten för jämställdhet.

03. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)

Matti Vanhanens första regering beslutade under förra perioden föreslå att de regionala nämnderna skulle läggas ner och beslutsfattandet övertas av besvärsnämnden för social trygghet som skulle inrättas i Helsingfors. Västerförbundets riksdagsgrupp motsatte sig förslaget på goda grunder men ledamöterna från de dåvarande regeringspartierna drev igenom det.

I vår reservation påvisade vi att förslaget var ohållbart. Det stred både mot lagen om regionalisering av statliga funktioner och de allmänna regionpolitiska principerna, eftersom man ville centralisera verksamheten i Helsingfors i stället för att regionalisera den.

Vi förutsåg också att behandlingstiderna för besvär skulle bli betydligt längre i övergångsskedet. Det var oskäligt för de sökande eftersom behandlingstiderna hos olika besvärinstanser redan då var alldeles för långa. Det är inte på något sätt befogat att man ska vara tvungen att i värsta fall vänta över två år på ett avgörande i ett besvär som gäller den grundläggande försörjningen.

De hotbilder vi målade upp förverkligades inte som sådana. De förverkligades på ett ännu värre sätt. Det väntades komma in 20 000 besvär till nämnden i fjol men i stället kom det fler än 27 000. Av dem hann nämnden bara behandla drygt 13 000. Behandlingstiden förlängdes till 13 månader. I en inspektionsrapport ansåg riksdagens justitieombudsman att läget blivit ohållbart och rentav stred mot de människorättskonventioner som Finland tillträtt. Så här kan det inte vara.

Nu har man till en del erkänt faktum och regeringen har lämnat riksdagen en proposition för att effektivisera nämndens arbete och dessutom

ska nämnden få mer resurser. Men de här ändringarna kommer inte att leda till någon avgörande förbättring. Därför förutsatte riksdagen enhälligt att "besvärsnämnden för social trygghet får nödvändiga personella resurser för att kunna garantera medborgarnas rättssäkerhet och en effektiv verksamhet, att ledarskapet och arbets- och handläggningsprocesserna vid nämnden följs upp aktivt och att nödvändiga åtgärder vidtas för att förbättra verksamheten och förkorta handläggningstiderna".

Vi föreslår således

att moment 33.01.03 ökas med 500 000 euro för en snabbare behandling av besvär hos besvärsnämnden för social trygghet.

20. Utkomstskydd för arbetslösa

52. Arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)

Vänsterförbundet vill att grundtryggheten ska ses över för att vi ska få ett rättvisare samhälle.

Ingendera av statsminister Vanhanens regering har rört ett finger för att höja arbetslöshetsförmånerna. Detta trots att arbetslösheten är den största enskilda fattigdomsfaktorn. Men även om det ljusnat på sysselsättningsfronten går mer än 200 000 människor fortfarande utan jobb. Antalet är ännu större om man räknar in dem som är undersysselsatta ett år, en månad eller en vecka. Arbetslösheten har i dag en vanskelig struktur. Andelen långtidsarbetslösa och periodiskt arbetslösa är stor, och utan särskilda stödåtgärder är det högst osannolikt att de får ett jobb. Som en följd av arbetsmarknadsreformen har mer än tiotusen arbetslösa tvingats ty sig till utkomststöd. Också nykomlingarna på arbetsmarknaden har det ekonomiskt svårt.

Försörjningen vid arbetslöshet måste absolut förbättras för att så många som möjligt av de arbetslösa som löper fara att bli utslagna ska stå till arbetsmarknadens tjänst. En arbetslös kan inte göra upp långtidsplaner om grundtryggheten inte är adekvat.

Vi föreslår således

att riksdagen ökar moment 33.20.52 med 62 000 000 euro för en höjning av arbetsmarknadsstödet med 4 euro från och med den 1 juli 2008.

54. Studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (förslagsanslag)

Matpriset stiger snabbt. Nu har priserna på ost, tomat, gurka och margarin fördubblats på några år. Priserna på makaroni, ägg, morot och bröd har stigit med 50 procent. Alltsomallt har finländarnas matkorg blivit 30 procent dyrare under de fyra senaste åren. Hårdast har prisstegringarna drabbat dem som har de allra lägsta inkomsterna. Den snabbt stigande matpriserna och ökningen i andra levnadskostnader har visat att ersättningarna för uppehälle till dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning släpar efter ordentligt.

Enligt Vänsterförbundet ska det vara väsentligt i fråga om aktivering att de arbetslösa har möjlighet att utbilda sig utan ekonomiska risker. Därför anser vi att den snabba kostnadsstegringen bör beaktas så att ersättningen för uppehälle höjs från 8 till 12 euro. Höjningen bör också gälla dem som får arbetslöshetsdagpenning och utkomststöd och som för närvarande också får ersättning för uppehälle.

Vi föreslår således

att riksdagen ökar moment 33.20.54 med 15 000 000 euro för en budgetbaserad höjning av ersättningen för uppehälle i samband med arbetsmarknadsstöd från 8 till 12 euro.

70. Främjande av hälsa och funktionsförmåga

01. Arbetarskyddsdistriktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Statens produktivhetsprogram lamslår arbetarskyddsdistriktens möjligheter att övervaka spelreglerna för uppdragsverksamhet på arbetsplat-

serna och att se till att den grå ekonomin inte blomstrar.

I stället för att skära ner borde vi satsa just på arbetarskyddsdistriktens värdefulla arbete, för en lyckad övervakning genererar både samhälls-ekonomiska och mänskliga inbesparingar.

Hänvisning: TBM 63/2008 rd (Sirnö).

Vi föreslår således

att moment 34.70.01 ökas med 1 000 000 euro för arbetarskyddsdistriktens verksamhet.

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

01. Miljöförvaltningens omkostnader

01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Miljöministeriets budgetram bara krymper. Detta trots att ministeriets arbetsbörda och ansvar för en god miljöstatus hela tiden ökar och nya problem ständigt tornar upp sig. Bekämpningen av klimatförändringen är ett jobb inte bara för miljöministeriet utan också för andra ministerier. Och ändå är det miljöministeriets uppgifter och ansvar som ökar i detta allt annat än lätta uppdrag.

Ministeriets eget utrednings- och beredningsarbete samt aktiviteten i den FN-ledda internationella verksamheten väger också tungt.

Hänvisning: TBM 64/2008 rd (Tiusanen)

Vi föreslår

att moment 35.01.01 ökas med 2 000 000 euro för miljöministeriets utrednings- och beredningsarbete, bekämpning av klimatförändringen och deltagande i den hithörande globala verksamheten.

02. De regionala miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Statens produktivhetsprogram lamslår de regionala miljöcentralerna i den grad att de inte klarar av att övervaka att principen om hållbar utveckling följs i all verksamhet.

Man borde inte alls gallra utan tvärtom satsa på det värdefulla arbete miljöcentralerna står för, eftersom en välutförd övervakning genererar besparingar i såväl samhällsekonomiskt som mänskligt perspektiv.

Hänvisning: TBM 65/2008 rd (Sirnö).

Vi föreslår

att moment 35.01.02 ökas med 1 000 000 euro till miljöcentralerna för miljöövervakning.

04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)

På grund av bristande resurser klarar miljöcentralen inte av att genomföra Reach-förordningen på ett tillfredsställande sätt.

Vi föreslår

att moment 35.01.04 ökas med 500 000 euro, varav 200 000 euro för de uppgifter som hör till den behöriga myndigheten enligt Reach-fördraget och 300 000 euro för beredning av utlåtanden om växtskyddsmedel.

Huvudtitel 37

MINSKNING AV STATSSKULDEN

01. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

94. Nettoamorteringar och skuldhantering (förslagsanslag)

Finska staten har lagt i högsta växeln för att amortera bort statsskulden och vi hör till de länder i Europa som har den minsta skulden. Amor-

teringstakten kan t.o.m. sägas vara Ceausescu-lik, eftersom många viktiga inkomstöverföringar, nödvändiga investeringar och reformer aldrig görs för att kamrerfilosofin överskuggar allt annat.

Med beaktande av de ordinarie inkomsterna, användningen av kumulativt överskott och anslagsökningarna på 366 miljoner euro uppvisar 2008 års andra tilläggsbudget ett överskott på 634 miljoner euro. Det beloppet har krympt minimalt i utskottet. Överskottet föreslås bli använt för amortering av statsskulden. Under 2008 betalas 2,5 miljarder euro bort på statsskulden, som beräknas vara knappa 54 miljarder euro i slutet av året

Hänvisning: TBM 70/2008 (Mustajärvi), TBM 71/2008 rd (Tiusanen)

Vi föreslår

at moment 37.01.94 minskas med 120 030 000 euro.

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

Beskattningen har ändrats på senaste tid och blivit orättvisare. Vanhanens första regering slopade förmögenhetsskatten för storägare. Vanhanens andra regering drömmer om att få slopa arvsskatten på företagsarv, trots att det inte är arvsskatten som hotat små och medelstora företags fortbestånd utan snarare svårigheten att hitta en kompetent person som vill ta över. Däremot struntar regeringen Vanhanen i att efterlevande makar som bor i stora bostadsområden drabbas av en kännbar arvsskatt som gör att de kan få det svårt att bo kvar hemma, låt vara att de bara bor i en vanlig familjebostad. Arvsskatten

slår hårdast mot barnlösa som har små inkomster och som saknar barn som kunde betala skatten även om arvet tillfaller dem först senare.

För att underlätta för efterlevande makar och göra situationen rättvisare behöver beskattningen ses över.

Vi föreslår att det i kapitelmotiven uttalas följande:

Reservationens förslag till uttalande

1) Riksdagen förutsätter att regeringen snabbt bereder en proposition om beskattning av stora förmögenheter.

2) Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste lämnar riksdagen en proposition om lindring av arvsskatten för efterlevande makar så att arvsskatten inte äventyrar den efterlevandes möjligheter att bo kvar hemma.

08. Acciser

07. Energiskatter

Världsmarknadspriset på olja har stigit markant. Priset på råolja har närapå fördubblats under det senaste året. Ett fat olja kostade i början av veckan ca 134 dollar efter att veckan innan ha nosat på rekordet 140 dollar. Aleksej Miller, VD för Gazprom, världens största gasbolag, tror att råoljepriset kommer att passera 250-dollarsstrecket nästa år. Av helt annan åsikt är det amerikanska forskningsföretaget Kiplinger som förutspår att priset på råolja sjunker med 30 procent före årets slut.

Marknaden har redan i många månader, faktiskt i många år varit medveten om den snabba ekonomiska tillväxten och de allt större oljeköpen i Kina och i rad andra länder i Fjärran östern. Den branta prisstegringen kan inte förklaras med dessa faktorer. Enligt prognoser kommer den ekonomiska tillväxten i världen att avta och det tycker man borde återspeglas i oljepriset.

En faktor som starkt bidragit till prisstegringen är att spekulatotionskapitalet sökt sig till råvaror och andra handelsvaror. Enligt vad man kunnat räkna ut hade de finansiella investerarna i sina portföljer i slutet av 2007 investeringar som

motsvarar mer än tre års världsomspännande oljeleveranser.

Hittills har man inte på det globala planet varken velat eller kunnat reglera olika finansiella investerares verksamhet så att dessa genom sina spekulationer inte skulle kunna höja priset på olja eller överhuvudtaget andra handelsvaror på varubörser. Spekulationerna har satt sina spår i bl.a. livsmedelspriserna. De till följd av spekulationer upphaussade priserna bromsar upp den ekonomiska tillväxten ordentligt och försätter företagare och medborgare i trångmål. Dessutom finns det risk för att det uppstått en investeringsbubbla på varubörserna, och om den spricker kan den globala ekonomin drabbas av en mängd nya problem. Finland bör genom EU arbeta för att det skapas internationella regler och metoder som förhindrar att varubörsspekulationerna blir ett "ekonomiskt massförstörelsevapen".

Men det behövs också åtgärder som direkt påverkar effekterna av prisstegringen. När oljepriset stiger, stiger också priserna på trafikbränsle, vilket slår mot den tunga kollektivtrafiken och varutransporterna. Nu skulle det gälla att omedelbart ingripa i kollektivtrafikens och de tunga varutransporternas kostnader, antingen genom beskattning eller genom skatteåterbärningar eller skattekompensationer.

Vi föreslår

att det i motiven till moment 11.08.07 uttalas följande:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen använder sig av den indirekta beskattningen för att snabbt sänka kollektivtrafikens och de tunga varutransporternas kostnader.

Helsingfors den 12 juni 2008

Mikko Kuoppa /vänst

Matti Kauppila /vänst